

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

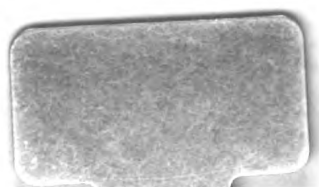
For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-
ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

49 D 134

رسا افغانی قطب شامل ہیں۔ انشائے عجیب مشہور کتاب ہے۔ ظہیر الانشاے مصنف منشے	طیب الدین مرحوم۔ مجموعہ انشاے صفیہ بلبل وصحت نامہ از عبد الدخان دہلوی۔
--	--

اخلاق و معظمت تصوف کی کتابیں فارسی

گلستان نثر۔ شیخ سعدی شیرازی۔ ایضاً۔ کاغذ رنگین دعوہ۔ ایضاً۔ مثنوی سلم۔ ایضاً۔ چوب قلم کاغذ سفید و لاتی عمدہ۔ ایضاً۔ کاغذ صافی۔ ایضاً۔ پر قلم دواضخ و خوشخط۔ ایضاً۔ فرہنگ گلستان۔ تصنیف مولوے عبد اللہ الموسوی۔ گلستان مترجم۔ ترجمہ لفظ بلفظ ہوا ہے۔ شرح گلستان مضافہ مولوی محمد اکرم ملتانی۔ ریاض رضوان۔ شرح گلستان از مولوی ریاض علی۔ اخلاق محسنی۔ تصنیف ملا حسین واعظ۔ گلستان حکیم قافی۔ یہ جواب گلستان سعدی قابل دید ہے۔ بوستان۔ سلم مانند قلم اوسط قطعہ لائق دید ہے۔ ایضاً۔ کاغذ صافی۔ بوستان۔ دو مصرعہ خوشخط تصنیف شیخ سعدی بقلم حبلی۔ ایضاً۔ دو مصرعہ۔ بوستان سہ مصرعہ۔ متن و مائتہ بین ۳۴ مصرعہ ہیں۔ ایضاً۔ دو مصرعہ مطبوعہ مطبع علموی۔ مثنوی شاہ شرف از شاہ ابو علی قلندر عارفانہ مضمون نامہ۔	مثنوی معنوی۔ مولوی اردم چار معر پرستہ دفتر منشے شرح مثنوی بحر العلوم۔ طبع جدید از تصنیفات حضرت مولانا عبد العلی جبر العلوم مرحوم یہ شرح حاصل نہیں ہے۔ اطلافت معنوی۔ شرح مثنوی مولوی اردم مطبوعہ مطبعہ کانیور۔ مکاشفات رضوی۔ شرح مثنوی اردم از مولوی محمد رضا۔ اسرار الاولیا۔ از حضرت شیخ نور الدین گرج رحمہ اللہ۔ مجموعہ مثنویات۔ فزیرہ الدین عطار حسن میں رسائل قیل ہیں۔ جواہر الذات۔ میکلاج۔ الہی نامہ مختار نامہ۔ منطق الطیر۔ بایں نامہ ترجمہ الاماہب۔ مقتاح الفتوح۔ بزرگ نامہ۔ سید نامہ تختہ محمدی۔ مؤلف خواجہ امیر الدین عرف بکلی وال حکایات و مواظع عارفانہ عین بقلم نہایت جلی و خوشخط۔ مطالب الرشیدی۔ مصنف شاہ تراب و طریق مجاہدات باطنیہ۔ مثنوی سلیمیل۔ مصنف حکیم منور حسین عین حکیم تخلص۔ انوار محمدی۔ مصنف محمد امیر اکبر آبادی در بیان فرقہ اہل اسلام۔ اخلاق ناصری۔ مشہور علم اخلاق کی کتاب۔
---	---

رقعات ابو الفضل - از تصنیفات ابو الفضل
 علامی مشہور کتاب ہے۔
 رسائل طغرا - مشہور ہے۔
 حسن و عشق - مولف نعمت خان عالی
 کھڑائی حسن و عشق میں۔
 مراقبہ قضا و قدر مصنفہ منشی تلمیذ الدین موم
 تاج المداخ - نثر رنگین تصنیف منشی
 انوار حسین تسلیم سہوانی۔
 مینا بازار - مولف ارادت خان فتح
 بہت خوشنما و محنت۔
 پنجہرقہ - ملا ظہوری کی تصنیفات سے
 ہے مع دو شرح۔
 انشائے بہار ہند - تصنیف مولوے
 عبدالعزیز صاحب۔
 انشائے جامی - تصنیف مشہور مولانا جامی
 انشائے طاہر و حید - مشہور کتاب
 وزیر نوران سے ہے۔
 مفید نامہ - حساب میں اور ادب القاب میں
 رقعات بھی نرائن - از تصنیف منشی
 بھی نرائن صاحب۔
 توفیقات کسرے - حب لال الدین
 طبع طبائی کی تصنیف ہے۔
 ستر نثر ظہوری - مع مقدمات ثلاثہ
 یہ کتاب مشہور ہے۔
 امان اللہ حسینی - بلاغت و فصاحت
 میں مشہور ہے۔
 دستور الصبیان - در اطفال کے لیے مفید
 رقعات نظامیہ - مشہور انشائے
 کشایش نامہ - مع فرنگ تصنیف
 منشی راجکر۔
 ہفت ضابطہ - تصنیف علی نقی خان
 در اطفال کے لیے ہے۔

گلزار ولایت - تصنیف مولوی سید
 ولایت علی صاحب۔
 رقعہ گلستان حکمت - باب ہفتم گلستان کو
 بطور رقعات مولوی عبدالعزیز صاحب آروڑی
 تصنیف کیا ہے۔
 انشائے فائق - تصنیف مولوے
 محمد فائق مرحوم۔
 لذۃ الافحام - نثر تصنیف مولوی سید
 محمد علی موسوی دہلوی۔
 کریم مترجم - ہر ایک شعر کے نیچے معنی
 اور سکے اردو میں ہیں۔
 انشائے صفدری - جس میں رقعات
 فارسی اور اسکے مقابل اردو میں۔
 انشائے گلزار عجم - مصنف مولوے
 مقبول احمد فاروقی۔
 رقعات احسن - جگانام ارتنگ فرنگی
 از حکیم محمد حسین۔
 رقعات نامی - تصنیف مولوی حکیم الدین
 صاحب ہیڈ ماسٹر چوک اسکول۔
 انشائے مفید تصنیف منشی بھی رام صاحب
 پنج قوۃ ولایت - تصنیف مولوے ولایت علی صاحب
 مفتاح الصفات - مصنفہ منشی ام نرائن صاحب
 تضمین گلستان - گلستان سعدی میں
 جس قدر اشعار نظم تصنیف ہوئے ہیں اوکو
 گہ عمدہ دی گئی ہے۔
 میزان الافکار - تصنیف مفتی محمد سعد اللہ
 صاحب شرح معیار الاشعار مصنف
 محقق طوسی۔
 سلسلہ مسلسل مصنفہ منشی حیدر کا پرشاد۔
 بیخ گنج - مروجہ پنجاب جس میں - کریم
 نام حق - محمود نامہ - پند نامہ - عطا اللہ

صاحب تاجرت بکامنه و طبع نامی گرامی قدر دان اصحاب علم و هنر مرتبه شناس
 ارباب فصاحت گسترش یابی اقبال امیر با غزو جلال سلالة دودمان مروت خلاصه
 نمایان فتوت مشهور نزدیک و دور جناب نشی نول کشور صاحب عن کل مکروه
 وقاه الی یوم القنا و ابقاه بخفا خوب کا غنم غوث عنوان خوش سلوب بمقام کامیور
 با تمام کمال لاله بشی و پیل صاحب در راه اکتوبرت عیسوی مطابق شهر
 شوال ۱۲۹۰ هجری سلیمه طبع پوشیده زیب غوثش بر نام میر گردیده فقط

به احوال علی الاطلاق
 امر و جهان از تو منور شده
 اقبال و ظفر عدم و یاد شده

آن چیز که شبها با غایتی
 صد شکر که امر و زیاده شده

عبدالمجید

خاتم انشای دلاور

فرساید لا جسم ازین رگبذر غدار غدارا ماش بگرد ملاک غشته و چشم آمانی عبودیت
 خصالتش چشمه گشته و توانی آید از غر و غملا و الوان ملل نعت لا تحفه و ندای پاک
 عرش بیایه **س** کریم اسمایا جمیل الشیم **ب** نوح البرایا شیفع الاسم **ب** و قش
 بحضرت جل و علا از آیه قاب قوسین او او منی ظاهر و غش از کریمه لا لک لا خلقت
 الا فلاک ما بر **س** چه نعت پندیده گویم ترا **ب** علیک الصلوة ای نبی الوری **ب**
 صلوات الله علیه و آله الطاهرین الی یوم الدین اما بعد ثانیین فنون انشا پرور
 و ذالیقین صنوف کلام سحر سازی را خورده با و که ورین آن و ان حمید زمان و حید که
 از نسیم فروزین و شمس موسم لاله و رایه حین چمن مطالب بل جهان شک غلبه
 و گلشن تار زمانیان غیرت فروز و شمس شستین است کتاب الاجاب انشا
 انتخاب موز قوع را میز الموسوم به افشای و لا و نیز که حرف خوش
 روح انزای روح روحانیان و نقطه نقطه شش چشمک زدن خال موشان
 است طومار یک تریان را در فصاحت و انشا پر دازے بلا غت افراید
 و ست آوینے که منتیان را بفور مطالع ابواب فرح و سرور بر روی
 و لها کشا پیکسل سطور شش رشک ککشان و نور نقوش چون کوب
 و رے و رخشان آری مثل این چنین کتاب ستطاب بطرز سوال و جواب
 و رن و خطوط نویسه و سخن طرازے در عبارت سلیس جمع چون فصل
 کیاب بل نایاب است از مولفات سر آمد فصاحتی زمان مستند بلنای دور
 الفاضل اللوفی و العالم الیلعی بحمد العظم و انحریر المکرم بیده احکام
 البیل فتوة الفضل و البحریل صاحب البقل و التمنیز مولوی شیخ عبد العزیز
 صاحب لا نزال نجم الامال طالع و کوب الامانے لا معافیش گل
 سرسید اخلا و روزگار بلیل شفا خسار صدقے امصار شیخ عبد العزیز

۳۹
 خاتمه انشای و کلام

وگر آن بخت را کن چو الضعیف	که بیال جبرے گرد و لطف انگیز
بر قضا میسر هر حاسد که بیند	اگر تضییع انشای دلاویز

قطعه تاریخ دیگر

از طبع موزون صنعت با مجیب	ساخته تضییع این نسخه جدید
بانگ با تفت زد که ای عبدالعزیز	و کز تارخیش مکن در دل شدید
حرف نقطه دار بالا خود بخود	از فضیلت میکند سیالین پدید

خاتمه

گلدسته ریاحین فصاحت سلک جواهر آبدار بلاغت غنی

نشر خاتمه انشای دلاویز ریحیه قلم معانی رستم منشی گیاره

وحید زمانه منشی سید تصدق حسین صاحب ضوئی مصحح مطبوعه

انشای دلاویز

جواهر زوایر محرمات و ثنائیات بارگاه جهان آفرین است که عروس انشای عالم را
 بیگ لفظ کن از پرده عریض مبنی شهود جلوه گر ساخته و نظم و نسق دفاتر کونین را
 منوط و مربوط بلوح و قلم و شسته عقول عشره باوصف همه دانی در او را ک حقا
 الویش شش و پنج و کرومیان ملا اعلی در آنها کلمات ربوبیت با جمیع رنج این کج
 فرمان واجب الاذعان مغفرت کائنات فضل موجودات باعث ایجاد عالم مصلح و دیوان
 نبی آدم حاتم الانبیا محمد مصطفی علیه و آله الوف الحقیقه و الثناء ماعرفناک حق موفک
 مداین او عاست از جبرم انسان ضعیف البنیان را چه مجال که در بیان عشر
 از عشرت و بنیان قلیله از کثیرش زبان کشاید و یا خامه را بر روی قهراس

همه حاجات من مقبول گردد و بحق مصطفی و آل احمد و توفی رزاقم و غفار و ستار و ندام
 جز تو ای حافظ و نگار و ریحانه و خیر و نیکو نظر کن به بفضل خلیش حمت زودتر کن به دنیا ندرسته
 عزت و جاه و عطا فراتوار ای شهنشاه به عطا کن و تتم با خیر و کربت به بلا فکر و تر و درج یافت
 بهرامراض و اسعیب و بلیات به زهر و دوغم و اندوه و آفات به مرا تازندگی محفوظ داری به حیا
 حافظ و حمان مباری به کرامت کن ملاز و رجوانی به بحق مجلیه تازندگانی به کرمیا اکرم جانم که شاد
 ز اولاد و مکاتم کن آبا و به گناهم بخش ای پروردگارم به بفضل خویشی ای آمرزگارم به گنا
 من اگر نه صد و نوست به هزاران بار زبان فضیلت فروست به بفضل خود پدرم مادرم را
 بخش ای مالک و پروردگار به کتم رحلت ز دنیا چون به عقبه به شوم و درین احمد و پویا
 نیم رخ سکر است ای کریم به بحق احمد و آل مکرم به کنه گورم ز نور فضل معمور به و دان
 نرم به باشم شاد و مسرور به غدا به شتر از من دور باشد به دلم از فضل تو مسرور باشد
 گد به بر که افتد بر صراطم به بفضل خود از ان پل بگذرانم به زود رخ ای خدا محفوظ باشم
 طفیل مصطفی و عطا کن به حاجت عطا کن خالق ما به بحق مصطفی ای رازق ما به
 همیشه در دلم این ورد باشد به که نمک تو و صلوات محمد به

از عنایت خالق ارض و سما و طفیل جناب محمد مصطفی
 صلی الله علیه و آله و صحابه و سلم اتمام یافت

قطعه تاریخ

<p> نوشته شد عایشه مد عافیه و گفت ست نمکین و شکر بر بیک مهره گرفت آمیز رسته گونه نمودن چا رگر بر </p>	<p> به کعبه طبع چون عبد العزیم اگر چه تربیت طفلان ست منظوم گفت آرزو جبره و فصله ز نام نشاید چار صد شبت </p>
--	--

۲
 بلیات من به
 آفت ۱۲
 با نعم و آفرین
 مقصود و صحت است
 ۱۱
 گزیده شده
 ۱۲
 من و خاندان از حضرت
 علی و آل و صحابه و سلم
 ۱۳
 من و خاندان از حضرت
 محمد و آل و صحابه و سلم
 ۱۴
 من و خاندان از حضرت
 عیسی و آل و صحابه و سلم
 ۱۵
 من و خاندان از حضرت
 یحیی و آل و صحابه و سلم
 ۱۶
 من و خاندان از حضرت
 یونس و آل و صحابه و سلم
 ۱۷
 من و خاندان از حضرت
 ادریس و آل و صحابه و سلم
 ۱۸
 من و خاندان از حضرت
 اسحاق و آل و صحابه و سلم
 ۱۹
 من و خاندان از حضرت
 یوسف و آل و صحابه و سلم
 ۲۰
 من و خاندان از حضرت
 زکریا و آل و صحابه و سلم
 ۲۱
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۲
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۳
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۴
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۵
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۶
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۷
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۸
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۲۹
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم
 ۳۰
 من و خاندان از حضرت
 اسماعیل و آل و صحابه و سلم

بر از محبت نفرت کمال است به یقین دان وصل من اکنون محال است به نمیدانسته که
 در بزم تو دلشیب به حروف شکوه آوردی چه بربیب به نومی لای که خود من عشقهایم به همگی
 چرا من چیل سازم به برو جانباریت شد آشکارا به ترا من به شناسم هم تو را به سوال
 کجا این سب در وقت رسید به هم گشتیم چنین سینه دیده به چه بایش جان بفرموده است
 بشیرین چو کم به ز قند است به جواب شفیق باز لطیف مهربانی به دیدش در غایت باغبانی به
 سوال به تیغ عشق تو جان را سپردم به یکی از خادمست خود را شوم به طبع دارم که به
 خورشید احسان به ز افوار خست ای ماه تابان به مکانم را شب روشن نمائی به زبوسه
 گل خست گلشن نمائی به بسیر و آثار خود رشک چین کن به زبوی زلف خود رشک خشن کن به
 گرانی سومی من ای مجنون به به بزرگان از بهت خاشاک جفیم به خوشا و قتی که آنی به مکانم
 خدا کرد و جانم به تو جانم به باین عالم چه میگویی بگو تو به مناسب هر چه دانی زودتر بگو
 شنوای یار ما و الله باله به نبودم از تمنای تو آگاه به اگر خاک دلت و دست آید به مس
 تن با بیکم زرناید به سر کویت گذار و ستانست به نسیم لطف تو خوش بوستانست به مرا
 اکنون یکی از دوست نپار به تو جانانی و مرا از گوشت نپار به چو کلکم هم برین صغیر روان شد
 همان ساعت گذریک مهربان شد به بیان گلگشت گفت این گلشن بود که تو لطفی کردی خوش
 بگفتم که مرا قدرت بجا هست به نمیدانم که این فضل خود هست به کلام من شنیده گفت مرا به چرا که
 فی الدین غیر به بطلان این ساله میباشد به بر طفلان مکتب کیمیا شد به شنیده این سخن زوی فتم
 که ای یارم صلاحی از تو پرسیم به که هر چه گفته بشنوم پیش گویم به بطور نورین و اعی بپوشیم بگفت
 از من که پس کافیست به مگر گفتن ترا یک چیز باقیست به بگفتم چیست باقی ای شفیق
 بگفت که مناجات ای رفیق به شنیده این سخن پس شاد گشتم به به تحریرش میان بستم
 مناجات که بحالی نیاناکار سازد به تو را بفضل کن بنده توان به بجز تو دستگیری نیست
 بکن تو دستگیری پا و شایا به همه حاجات من ای کردگارم به بر آرای خالقم رو و دگرم به

صیغه تطبیله از زبان
یوسف حق فرزند حق
سلسله سرافرازی
سرودن سحرگشای
آن هم سوسیل باشد
ایمان دوری غبار
از قشوق شمع
من این عالمی و قشوق
در سلسله
نامش در صحن
از قشوق لطافت و غزل
پادشاهش در دنیا
اگر در آید از قشوق جهان
پادشاهش یک
قدی که قشوق و اوست
مناجات و لغت با هم
که قشوق و صطلحات
قشوق و قشوق و قشوق
قشوق و کجاست

ز نامش هم مرگ روان مشرف به کبریا بشنوم هر دم مؤلف به جواب نمیدانی که خطا کردی
 عطار و تبه ایجا نشسته هست به ترا واقف کنم اول نامش از آن پیش من سازم فیض عیش
 ز راحت با علی موسوم گردید به جهانی زوگل راحت بجان چید به فصاحت حلقه در گوش لبش
 بلاغت هم غلام آستانش به به علم نظم و شعرش گشت وارث به فدای وین برده هم نهضت
 چنین غشی و شاعر نیست و در هر فنون شاعری یک قطره از آن بحر سوال ز مجلس تو گو
 و لیک یافت به غمی بنیم منور کجاست به جواب حال دلبر تو بهستم آگاه به که مشیای قیوت فتنه
 سوال چرا امروز در گلشن باریست به نه گل خندان نه جاری جو باریست به جواب چگونه باقیان
 دلبر ما به ترانه سامیه است با و چه یاد ازین غم گلشن ما تم سرگشت به کی ماند خوشی چون دلبر
 سوال چرا بر لب ایجان آه وادی به چرا ناله کنی و اشکبار به جواب چه گویم باری من باز
 نهانی به که دارم تلخ هر دم زندگانی به سوال مراد چه آواگاه گردان به چرا وای
 طبیعت را پریشان به جواب شنوا حوال من ای آشنا میم به که آنچه کروا من ملایم
 مهر از خانه ماه من بدر کرد و فرین حالت قیام را خبر کرد به باین اندوه دل بتیایم
 شنیده حال من ای غمگسار به سوال رخ خورش چو خوبان و چمن کیست به بگو ای من
 برادر هم او چیست به جواب نمیدانم چگونه اسم آناه به ز نام او نه واقف هم نه آگاه به سوال
 برود شهر دیگر کار خود بین به چرا وای طبیعت را تو نگین به جواب پریشان کرد ما را گیسو
 تو به دل من کرد غمی ابروی تو به مراد بیده و قصبه چه کارست به بنظم کوی تو باغ و بهار
 سوال ز قرب من چرا بیز گشته به به به خوانان تو به سر گشته به چه کردی ما هر دویم
 چه کردی به که جانم را بدست غم سپردی به به شمسیرم کرده و لم ریش به چه کردی بادل من
 ای جفاکش به به تیغ هجر سینه چاک کردم به ز سو زرد دل را خاک کردم به غم زلفت جگر اکر
 چون خون به چشمم اشک بر آید شفق گون به گونا هم صیبت گوا بداریم به چه تقصیر چه جرم و چه خطایم
 جواب پسندیده ندم صحت تو به گوار نیست با لفت تو به نیتیم که ای صیبتیم به بر و بهر جا که باشم و جرم

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

خدایش نبار و نعل کرم به بحق ایامین کون و مکان به چو خواص گشتم بدیاری فکر به
 که آرم و سال فویش عیان به ترا شیده بافت دل زار خود به خبر او و نیدار شد آن خوان به
 و یک قطعه تیغ شیخ مرحوم فیهم الله از وار و نیای وون به شده وصل حق بدار القاری به
 جهان تنگ و تاریک شد و نظر به زود و وصل و آه جان نزار به خوشا ذات مغفور و اوصاف
 نکو کا مشهور در روزگار به خدایش بخشند الطاف خویش به بحق ایامین عالی تبار به
 به علمش شده بهره و بر کسری به بشاگردیش هر صفار و کسبار به خدایا تو آن شیخ مرحوم را
 بفر و بس بطل رحمت بار به بتیغ فویش بدل فکر بود به درین گنجان بود بس بهر
 که برداشت بافت سر آه را به بگفتا که قرآن خوان و نیدار به قطعه تیغ شیخ کمال علی
 صاحب مرحوم دو ششم صد آمد و گوش من بافت به کام سال کرد حیات شیخ اهل سبحان به
 فیاضی و فویش فیضی گرفت عالم به تاریک چون نباشد بی و تمام گهیان به و عشق و حب همان
 بگذشت این جهان را به آسود و زیر تربت و ستش گرفت زیوان به یارب بحق لطفت هم از فقیل احمد
 با و از بول محبت و ایم به ایشان به گفتیم چه بود نامش گفتا کمال علی بود به رفیع بسوی جنبت
 باز و روجه و ایمان به چون سال هجرت او از فل سوال کردم به گفتا خدای پستی تیغ فویش و خوان
 سوال در آره نبر گیس و اعتبار به بعلم و عمل فویش روزگار به ریاض بافت از و باغ باغ به
 منور از وین حق چون چراغ به بشعور و سخن نام او از و به دور و به نظم خوشش آرد به سخن تا گرفت
 استقامت بدو به الله قام فیها قیامت بدو به گاه که برنش بشمار به تمتع از و یافتم صد نبار به
 شدیم حاضر فویش کیزان به بمن گفت مخدوم گدیوان مکان به که نظر سوال جوابت خوشست
 وین کار فکر تو بس دلکش است به جواب سوالات هم نظم کن به و کا ویت وین کار با ختم کن
 وین صلیحت مشوره خواهد ام به اگر حکم باشد بگیرم قلم به جواب و ایم بدل یغیر و لی به صلاح
 پسنداده آن ولی به وین باب هرگز نه تا خیر کن به پسندید چه آید تو تحریر کن به سوال بشیرت کیست
 و معنور به و واقف بگردان ای را به و اوصافش مرا گاه گردان به حالش تا کبر شادان و فغان

فویش فویش
 زار و نعل کرم
 خدایش نبار
 که آرم و سال
 و یک قطعه تیغ
 جهان تنگ و تاریک
 نکو کا مشهور
 به علمش شده بهره
 بفر و بس بطل
 که برداشت بافت
 صاحب مرحوم
 فیاضی و فویش
 بگذشت این جهان
 با و از بول محبت
 باز و روجه و ایمان
 سوال در آره نبر
 منور از وین حق
 استقامت بدو به
 شدیم حاضر فویش
 وین کار فکر تو
 وین صلیحت مشوره
 پسنداده آن ولی
 و معنور به و واقف

خدایش

خوشگلش شفق چرخ چادر شب بر روی کشیده بذا لایق چنان جلالت کام و زانم بخشیده که کلمه
در تحریرش گره حسد بنشکسته نبوده و کوزه نیات از دوات شک می برد باز بگریز این نایزنده
میخواهم که فراهش چشم گدازد سر کار باشد عنایت کرد و جواب امیر بان باغبان بمکان خود
رفته است لکن در موقوف فرمایش آن نورشیم بنفش آید نیت و اندام این مستمند بپای نعل
سای آدمی طبعش چون سمندی دواند اگر خواهد آمد بکیم خدمت شریف میگذرانند و الا فواسط
ای طبیب بیار آن رخ و بلا از حضور شفیقه محزون محبت و ولا قطعه نامه محبت شما بطبعی انشود
از عنایت قادر و چون بچار حوت سرخر از گشت و هر حرف بحساب پنجاه فرج است بمشاهده
زیاده الا از زیاده نباشد شرف و دیافیه او را ناله گفتن خطابند هر فقره اش لکشی
حکم با صبا میدارد و هر سطرش تجرید مدنی بدل مجروح میگردیم نگریم نامه کز فروز
شب میدارد و شن چراغی حاصل مطابق فرمایش آن چشمه دانش نظری آید از تفسیر آن
میتواند جواب میدهد لکن و مشاهده کم از کم خواهد گرفت سوال درین آوان مست
توانان شادی فرزندار جندی کی از شفیق نیانند با سامان محفل نشاط میارایند است و او
از مستمند مسوده رفته نویدی طلب باز من شدن نمیتواند امید بزم میخوام کم از ضابطه و مطلع
جواب مشفق رفته فرمایش حسب ایش فقره چند قریب پسند خدمت فیضه حب میگذرانند که قبول
انتهای غوغوشن رفته نوید چمن گلای محمد و ثنا بار بار گاه آرائی که اوراق گلستان
موجوبات کاشته قلم صفت است و یکی از رنگ طراوتش بان طقه لال است و گلشن گلشن از بار
قلم و صفات ندر در گاه حدیث پیر که بهارستان کائنات کاشیده است قدرت او به شرح ادعای
او صفتش متعارف نیست خسته حال پس از آن ضعیف الحال بنده جوهر لال نبخت نگین طبع
بر پا رفت عرض میداد که درین ایام عشرت انجام که اسباب فقره نشاط و ساز برگ مست و
سهر سعادوت بتقریب شادی سعادت نهاد و غیره میبرد شاید که بواجبت است و ثم ما و لکن در
آتش محفل شادمانی اتفاق یافته امید که از راه لطف کردم بقدم فرحت از محفل لذت و ببار و بنده مستمند

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

جواب کا نگار سوال سرور اللہ سرور سرور آورده هر کلمه که در داور اطلاع و هم جواب
اورا گو که سرور آورده آدم مار و بدو آدم مارا گو که طعام و کس و درده سوال آرد سوال آرد
آورده جواب آورده سوال عادلا و سمع والا آمد که حال سرور و درده و درک حصول کرد و
صوخر و م بود جواب آگاه ام سوال غنائم سرور حال آدم مله کرد و جواب کرد و سوال
والا که در عدم وصال و لدا الم کمال دارم و دوا گو جواب آرم و دلا در آورده الم بال سرور
در دل و در هر حال الله الصمد و سوال اگر حکم کرد و در حال و در کار و در جواب سوال
همه طاووس مرغ و م کدام کس بود جواب مصور سوال مارا حر و لک کرد جواب کرد
سوال ماه مار کدام مارا در وصال مارا در جواب در ماه محرم سوال در سله در سله الد و
سرور ملک و دوا در جواب آمد سوال اگر دوسه کلاه مل در سر کار کرد و مارا عطا کرد و جواب کرد
و در سوال کلاه مارا در کدام مارا عطا کرد و سوال جواب بلا حروف غیر محله سوال
نقشه جواب نه سوال شیخ فیض بخش خفت جواب خفت سوال شب شقه شب شقه
جواب نبشت سوال خشت نبی بخش نبشت جواب نبشت سوال چه نبی جواب نبشت
سوال زینت حبیب تحت نشین بین زمین پیش چنین نبی جواب نه سوال غیب نبی
بخت زشت خفت جواب خفت سوال فیض نبی نبی خفت جواب نبی نبی سوال
فقدان پیش عقب نبی بخت خفت خفت جواب خفت سوال بطر حسیان
مسموع شد که شایسته جنگجو باشند بازار چار سو و ناما خاصیت این زند که دمی مرده
و دمی زنده شوند و بر آن سه دیگر اندر یکی از آن چهارده چشم دارند پیش نظر آن فیض نبی نبی
حاضر باشند و آن فیاض را با هم چشمان کی ساعت از صحبتش علی گویا که او را نمیکند است راست
جواب است سوال ای محب لی چه که چارچون تر قمر می باید و از آن حروف از قاعده مجید
پناه دسه بر می آید همون قدر که مدد او است عنایت کرده آن تحمل که فیض توام معرفت تخلین
در شاخ وصول آوینده سمان باشد چه ای مشکبایش که کاغذها چون طبله عطر و نشان عطر و دانه و از

[illegible]

[illegible][illegible]

در کوفت و دل کباب ناکش نداشت چون کباب سوخت و قلایه از طغیان این سترخوان نبری خود
 نمیده از آب شرم آب شده از غلبه خواب بی و قری و پلوی شور به جزئی خفته و تر از شک
 بوی عنبری نبری آبروی خود ریخته و قور مادر بر آبی نبری خیز زبان خفت و در من غرت خود
 نه اند و خفته اکثر خنک که مقابل نبری بری طیار سازم بلکه و فتناری طیار کم و الما بری من برابر
 آئین نکرده ام و فتنه سامان طیار بری نموده اگر بهی بری کنی ازین عسان بی شدن غنچه ام
 باین مهر چه پربان بی زود بری توقف را راه خبر جواب و بلبر آری که زد تو فرستاده بود مهر
 مار آری بطریق تحفه فرستاده بود از من بر آبروی بری طیار شدن غنچه ام سوالی در چایم
 ام و فرستیده ام که طیار محفل نشاء و نیزم قصه سلاطین با طوشت گاه آن محبت نگاه
 و حبش حبیت و محرکین سلسله کسیت جواب نمیدانی ای عذلیب چمنستان قدروانی مقدر
 که در عدالت یوانی دار بود و لب سبزی آورد و استماع این خبر بهار انگیزه فرحت آمیز اخلاص که شایسته
 از نشاء و نشاء شکار گشتند و بداندیشان چون لاله از خون جگر جامه نگین پوشیدند بلباس خط
 آن بوستان جانی و مهرانمان نهانی سامان مجلس دمانی نموده میشود سوال مشب یوانی
 کیفیت دیگر جواب دیدم که کوچه هارفته و مکانات آراسته و نقش و نگاری و دیوار و دیوار و دیوار
 را شمشیر ساخته و بهر دیوار جوان بلباس خرمه پیر بسته و در هر مکان و کان آینه و شیشه و کبریت
 بسته و چهار بلورین که قدراوش بشمار نیاید و بخت و شمع کا فوری لاله و افروخته از آتش نیم
 چراغان بین شکل سمان گشته و تصویر و کان تصویر و روشن بعباس هر یک بجن آرائی
 دل شادمان پیر و یوان بر بوده و بدکان طاووس و روشن شیرینی نوین و خوشبو مزه و انباده هوش
 عام بر غبت تمام خریده و خورده و برده و نیزم قمار بازی گدا میگردید بهر کسیت که شادمان شام
 آخر شده سوالی تیگمت ابرو و کمان این بچان گوشه گردن و دالم و طایفه شین غم و اندوه و دانه و
 آنسیم گشتن ملاقات چراغ فراز نمیدانید بجای باشند جواب ای شهسوار قوس محبت و آرا کباب
 الفت و دین فدا نشسته مار از مکان فساد و نشاء و سینه از ناو کشته چون غزال نموده می کشید

۲
 در کوفت و دل کباب ناکش نداشت چون کباب سوخت و قلایه از طغیان این سترخوان نبری خود
 نمیده از آب شرم آب شده از غلبه خواب بی و قری و پلوی شور به جزئی خفته و تر از شک
 بوی عنبری نبری آبروی خود ریخته و قور مادر بر آبی نبری خیز زبان خفت و در من غرت خود
 نه اند و خفته اکثر خنک که مقابل نبری بری طیار سازم بلکه و فتناری طیار کم و الما بری من برابر
 آئین نکرده ام و فتنه سامان طیار بری نموده اگر بهی بری کنی ازین عسان بی شدن غنچه ام
 باین مهر چه پربان بی زود بری توقف را راه خبر جواب و بلبر آری که زد تو فرستاده بود مهر
 مار آری بطریق تحفه فرستاده بود از من بر آبروی بری طیار شدن غنچه ام سوالی در چایم
 ام و فرستیده ام که طیار محفل نشاء و نیزم قصه سلاطین با طوشت گاه آن محبت نگاه
 و حبش حبیت و محرکین سلسله کسیت جواب نمیدانی ای عذلیب چمنستان قدروانی مقدر
 که در عدالت یوانی دار بود و لب سبزی آورد و استماع این خبر بهار انگیزه فرحت آمیز اخلاص که شایسته
 از نشاء و نشاء شکار گشتند و بداندیشان چون لاله از خون جگر جامه نگین پوشیدند بلباس خط
 آن بوستان جانی و مهرانمان نهانی سامان مجلس دمانی نموده میشود سوال مشب یوانی
 کیفیت دیگر جواب دیدم که کوچه هارفته و مکانات آراسته و نقش و نگاری و دیوار و دیوار و دیوار
 را شمشیر ساخته و بهر دیوار جوان بلباس خرمه پیر بسته و در هر مکان و کان آینه و شیشه و کبریت
 بسته و چهار بلورین که قدراوش بشمار نیاید و بخت و شمع کا فوری لاله و افروخته از آتش نیم
 چراغان بین شکل سمان گشته و تصویر و کان تصویر و روشن بعباس هر یک بجن آرائی
 دل شادمان پیر و یوان بر بوده و بدکان طاووس و روشن شیرینی نوین و خوشبو مزه و انباده هوش
 عام بر غبت تمام خریده و خورده و برده و نیزم قمار بازی گدا میگردید بهر کسیت که شادمان شام
 آخر شده سوالی تیگمت ابرو و کمان این بچان گوشه گردن و دالم و طایفه شین غم و اندوه و دانه و
 آنسیم گشتن ملاقات چراغ فراز نمیدانید بجای باشند جواب ای شهسوار قوس محبت و آرا کباب
 الفت و دین فدا نشسته مار از مکان فساد و نشاء و سینه از ناو کشته چون غزال نموده می کشید

فخری دل این غمناک از خوار فرقت صد چاک ساکنان همین از غم فراق توقیاست برپا کرده و
 قباای غنچه که بود از صدمه هجر تو کفش گردیده نسیم بوسه گرفتن گل فراموش کرده و طره بلبل از
 اندوه بر خود میخیزد و فواره بوستان که از وصل تو سر فلک شکسته زد و در بهر شک فغانست
 از صراحی و چیمانه دست کشیده و در گریه و فغان بار بار بدل این دل ویرانه می آید که شاید کسی خار
 خلل ناز و باغ محبت غنچه فسا و تنگنایده ازین و این مغموم محروم از گلزار وصال آن فرزند
 خالصتای حقیقت بین مورا مور بصیرت انین اگر چنین نیست برگشته شخصی که طبیعت او حیات
 باو خزان دارد و کما نظر نموده بر حال منتظران که چشم دل بر دهانتظار بر استقبالی نفع نال حزن دلی
 و عند شیانخ و انشور و میا باشد از نظر شفقت بر قاعده ماضی تشریف آورده و فرزند میفرموده بنیست
 بیا که وصل ترا از خدا می خواهم بیا که گوش بر آواز چشم بر راهم جواب دل بکوی یار من
 از یار دور افتاده ام به او بدل نزدیک مسجایر دور افتاده ام به ایچره افروز آئینه بنیای وای جلوه
 شیشه دانی باعث غیر حاضریم نیست که در نیولا چند یاران که کعبتی هم سبق و هم طبع بودند بیکان
 این سحر مسلمان تشریف آورده و غریبان را رشک گلستان ساخته اند بعد از چشم مروت و دور از دوست
 که می از محبتش جدا شوم و از دیکوئی و دلداریش چشم پوشی را راه هم جز این جوی نیست
 ای بار پیر چنین لطافت این شایق سرای محبت سرای عشرت را چون منزل پیمایی و به میفاقت
 چه خطا دیدی و چه نقصه یافتی که گاهی بر تو الطاف نجان تا ریک این گوشه نشین حسرت نمی انداز
 و مشام این هوا خواه بر روح انقاس خود معطر غیازی جواب ای غارتگر خوش شکست
 و شیرین کلامی تو قرآن است تا که وسیع یقینان که تا باقی ماندن رشته حیات از حلقه محبت
 عذوبت بخش قند و نبات ترش و زور و گردان شدنم محال لا بعد از انتقال نسیم غلط گفته ام
 بعد از وفات چون گذری بر فراز من چون گرد باد و گرد و غبار من بود و نیولا غیر حاضریم که در
 موجب لطافت طبیعت این سرای چهرت بود سوال بیکان زمیری ای سرور عنا همین لبر می و آسمان
 و قامت صنوبری بری که غایت کرده بودی چه بری و چه خوشبری که از رشک و شکاری آن جان گرفته

طوبه بافسم و فتنه
 راسا بخت زلف ۱۲
 رومون جمع سر
 باهم که بخت اشارت
 کردن بدست ابرو چشم
 است ۱۳
 بخت کن ده ۱۴
 هم چنین بخت هم بیک
 و هم نه ۱۵
 مشاخصی و نه بخت
 رومون بخت بوس
 طوبه بافسم و فتنه
 راسا بخت زلف ۱۲
 رومون جمع سر
 باهم که بخت اشارت
 کردن بدست ابرو چشم
 است ۱۳
 بخت کن ده ۱۴
 هم چنین بخت هم بیک
 و هم نه ۱۵
 مشاخصی و نه بخت
 رومون بخت بوس
 طوبه بافسم و فتنه
 راسا بخت زلف ۱۲
 رومون جمع سر
 باهم که بخت اشارت
 کردن بدست ابرو چشم
 است ۱۳
 بخت کن ده ۱۴
 هم چنین بخت هم بیک
 و هم نه ۱۵
 مشاخصی و نه بخت
 رومون بخت بوس

مشتاقان بر لبهر صبرست خوابیده باینوقت آرزو مندانش را از صحبت مجموع عشرت خود محروم کردند
چه مناسب و جان هواداران را بنوک لباس اندوه خراشیدن چه واجب انساب است که ازین
خیال باز آئی و آپسدم بزم می یا بر سناجی جانیکه و سیکردن جی جانیکه او سیکردن جی جانیکه
درین باب چه فیروانید جواب نمی خواهم تا گذارم ترا جدا میکنم از آن وانه مرا از صحبت
دل و جان من شاد بود و خیال بان جانم بسیر باو بود و چنان غم ز فرقت و لم یجد و
ز باز آنقدرت که شورش کند و نیاید غم حیر من در قلم که گشته مقصود بان قلم از مجربیت امی
و رفیق و لم هست و در غم غرقی و مگر غم داریم ایها بان که ایم بیک هفته من بیکان و اگر
خواهش کنی بان بود و زیاده بپست بود شادان شود و سوالی قبله حاجات جناب فیض
و کعبه اوقات از فضل حضرت مجید الهی که در دنیا و دنیا دار و دنیا دار و دنیا دار و دنیا دار
ببر سرگردیده تدبیرش چه نموده شود که بدست آید جواب عزیز من بر او غم اندیشه کن
اگر خواسته خالق کائنات است از دیات من میرساند و قیام خواهد رسید بان صاحب دین است
سعادت آدم من بیکان آن برگزیده ز منجی ابرسانید سوال ای دلیل حقیقه فضال وای
عند سبب باضی اهلان ز بکست صحبت آن گل چین اقبال بزم من فرو خلد و عیش فردوس بخت و
از روزیکه آن فرات کرم از تشنه خود رشک شرم نمیداند نمونه و شست که با و صحرای مصیبت از گداز
بخدا باز با قیاس شمشیر محبت را بر سر از فرات شرم رفته رفته بی تو در آید تا شاکل و بیا و کشتی
چشم نشین و سیر واکین و جواب موجب م حاضریم نیست که در آن جلسه شخصی جو فوش گندم
بظاهر صاف چون آئینه و باطن سیراز کینه اگر نظر غریبی کلامش فعل و خالی بر سر نیست تصور
چون آید بان و سیرت آن به معاش لبیس خصال انداختی ایم ای محبت پست نفرت نمودن از صحبتش
نه خود را نمی منست بر مقوله بزرگان عمل دارم از آن مقوله تا هم آگاه میام مقوله که گشتی و شسته باو
و شست آموز و خیانت و گویو و از زبان جریبی نیاموز و نکند اگر پوستین دور و سوال
شمشاد و چمن نشاط وای سر و گلستان انبساط و نیولا و با غم گلگشت نمی آئی از دوری آن بانی که

۱۰۰
 کجا بنشیند و نشاند
 عورت میان کمر و
 عورت بین مؤنث و
 شرف و شرف کجا
 کبریا و شرف کجا
 و صورت او و جود او
 آن سید که در کجا
 آن صدق و کجا
 کرد که او در کجا
 یا بیرون او و کجا
 آن سید و کجا
 ۱۰۱
 بهشت غلبه و نام
 بضم اول آن فوش
 که از آن نام بیفت
 از او و نام کجا
 عام و نام کجا
 با نام کجا
 ۱۰۲
 بهشت و نام کجا
 ۱۰۳
 بهشت و نام کجا
 ۱۰۴
 بهشت و نام کجا
 ۱۰۵
 بهشت و نام کجا
 ۱۰۶
 بهشت و نام کجا
 ۱۰۷
 بهشت و نام کجا
 ۱۰۸
 بهشت و نام کجا
 ۱۰۹
 بهشت و نام کجا
 ۱۱۰
 بهشت و نام کجا

روشن گشت جواب ای ساقی بزم جهان سراپا مهربان سنجو خمخانه دلین بیدار زلفش
 سوزان بود و جام خاطر از خمار افلاک پریشان و دلان یام محنت انجام و در زبان کلمه و حسرت
 و مصیبتا می شد در آن حالت یکی از یاروفا و دار صاحب خدیا و معدن کرم و مخزن حم که اگر شکر از غنا
 آنوالا صفا بجز این که موقعا باید بیت از دست زبانی که باید بهر عده شکرش بداید بهر سیه
 بر شاهده حاتم و لش از دست رفت از کمال شفقت و رحم گرفته بهمت کجری رهی گشت و کجری
 رسیدن کجری لیاقت کارگذاری این سراپا بدلت پیش حاکم دست بسته تعجوان شایسته بزمیان
 سنجید غنا میث زیرو پاک ای خدایا قربان حسانت شوم به اینچه حسانت قربانت شوم به غیر
 او پسندیده خاطرش گردیده جهان هنگام بغیرت تمام این کام را پیش خود طلبیده لیاقت و کارگذاری
 ملاحظه فرموده بر عده نظارت بصدر شایسته سر فرار فرموده و عافرانید که قادر و قویوم بحسن و خوبی
 و بیکینامی تمام انجام کنان سوال ای فیضسان این سیرتوان کتاب سخنان صواب سوره و شوا
 بختا چون طفلان و بستان که آنها آموخته میخوانند چه میخواند جواب میهمان از خاندان بهشتیان
 سوال دیر و سیر باغی رفته بودم گلگشت گلزار جانم باغ طراوت و بهجت افروز و گل گاه و گاه
 بروی آن روی کشو و از تحریر و صافش قلم معانی رقم متعذر زبان مقرر قاصد با خواهم رفت و وقت
 سوگر تو هم نمی خوشا خنت بگر جواب ای الفت مرشد بشیر و صفت خواهم رفت سوال فصل عشق
 هوای طرب موم گل ساقی مهربان و شیشه پازن صبا فرشت نگین چمن گسترده و شیشه و شیشه و شیشه
 بلند کرده و غنچه های نو آئین چرخه گلستان شکفته صبا فرشت مرودین گردیده و توانی مرغان گل کشیده
 و غنچه پروازی طائران شیرین بان هوش جان بود و شاخ و رخسار چمنستان خلعت سبز بر کرده و
 سیاه حمت مسبل سبیل گلزار و کوسار را شاداب نموده و بهار افرازا را زلفین و فستق است
 و کلمت جان بخش و تازگی و روح تحفه هم در کند جان را سبیل مست انگیز را به بل بل پایان شیدا
 بر آواز عند لیلیان چمن بخارست از اغیار گلشن چمن باین یام محبت الیام از جمعی شنیده ام که غم
 و آرای معدن مروت اینچه قیامت برآوردی بیافتنی نیز تر و دواثر جان بلایان تیغ الم خون آلود و کینه

مراد می باشد
 غلامی که در بزم
 بهر عده شکرش
 بداید بهر سیه
 بر شاهده حاتم
 و لش از دست
 رفت از کمال
 شفقت و رحم
 گرفته بهمت
 کجری رهی
 گشت و کجری
 رسیدن کجری
 لیاقت کار
 گذاری این
 سراپا بدلت
 پیش حاکم
 دست بسته
 تعجوان
 شایسته
 بزمیان
 سنجید غنا
 میث زیرو
 پاک ای
 خدایا
 قربان
 حسانت
 شوم به
 اینچه
 حسانت
 قربانت
 شوم به
 غیر
 او پسندیده
 خاطرش
 گردیده
 جهان
 هنگام
 بغیرت
 تمام
 این کام
 را پیش
 خود
 طلبیده
 لیاقت
 و کار
 گذاری
 ملاحظه
 فرموده
 بر عده
 نظارت
 بصدر
 شایسته
 سر فرار
 فرموده
 و عافرانید
 که قادر
 و قویوم
 بحسن
 و خوبی
 و بیکینامی
 تمام
 انجام
 کنان
 سوال
 ای فیضسان
 این سیرتوان
 کتاب
 سخنان
 صواب
 سوره
 و شوا
 بختا
 چون
 طفلان
 و بستان
 که آنها
 آموخته
 میخوانند
 چه میخوانند
 جواب
 میهمان
 از خاندان
 بهشتیان
 سوال
 دیر و سیر
 باغی
 رفته
 بودم
 گلگشت
 گلزار
 جانم
 باغ
 طراوت
 و بهجت
 افروز
 و گل
 گاه و گاه
 بروی
 آن روی
 کشو
 و از
 تحریر
 و صافش
 قلم
 معانی
 رقم
 متعذر
 زبان
 مقرر
 قاصد
 با خواهم
 رفت و وقت
 سوگر
 تو هم
 نمی
 خوشا
 خنت
 بگر
 جواب
 ای الفت
 مرشد
 بشیر
 و صفت
 خواهم
 رفت
 سوال
 فصل
 عشق
 هوای
 طرب
 موم
 گل
 ساقی
 مهربان
 و شیشه
 پازن
 صبا
 فرشت
 نگین
 چمن
 گسترده
 و شیشه
 و شیشه
 و شیشه
 بلند
 کرده
 و غنچه
 های
 نو آئین
 چرخه
 گلستان
 شکفته
 صبا
 فرشت
 مرودین
 گردیده
 و توانی
 مرغان
 گل
 کشیده
 و غنچه
 پروازی
 طائران
 شیرین
 بان
 هوش
 جان
 بود و
 شاخ
 و رخسار
 چمنستان
 خلعت
 سبز
 بر کرده
 و
 سیاه
 حمت
 مسبل
 سبیل
 گلزار
 و کوسار
 را شاداب
 نموده
 و بهار
 افرازا
 را زلفین
 و فستق
 است
 و کلمت
 جان
 بخش
 و تازگی
 و روح
 تحفه
 هم در
 کند
 جان
 را سبیل
 مست
 انگیز
 را به
 بل بل
 پایان
 شیدا
 بر آواز
 عند
 لیلیان
 چمن
 بخارست
 از اغیار
 گلشن
 چمن
 باین
 یام
 محبت
 الیام
 از جمعی
 شنیده
 ام که
 غم
 و آرای
 معدن
 مروت
 اینچه
 قیامت
 برآوردی
 بیافتنی
 نیز تر
 و دواثر
 جان
 بلایان
 تیغ
 الم
 خون
 آلود
 و کینه

خندان

خیر اندیشان چشم آن نور چشم شجاعت و شجاعت میدارم که شکوه باندیشان آن مشفق گاهی
نخواهند شنید این برخلاف آن چه شد خیر هر چه شد حال اگر بازان بی شرم شاکم شود گشت
نصایح بر گوش جاننش شتافتند از گوشه‌های تنبیه شدید گوش خشن چون شهاب شتاب نموده در
آغوش شرمندگی و بردوش خاموشی نشاند سوال ای قاصد مرا بپا قاصد می رود وصل ایام
که مرده وصال چنان فرحت و شادمانی بگوش جانم رسانیده که بیرونست از تحریر چه بوم و صبح
جانم که نوید آن چشم جان را چنان روشن گردانیده که فروست از تقریر گیوتانی آن روز خواهد بود
جواب بیت مکن اضطراب مکن اضطراب . . یقین است دلبر تو آید شتاب . . سوال چیست
تو ای محبت پرست که بویشت مانند زلف خوبرویان مغرب و از خوشبویش کوچه و بازار عطسرت جواب
نمیدانی که معجون مرا بایسونست این بیکدم براج می میرساند و تماشای هفت قلمیم چشم
خیال می آرد و بر در فکر قفل بفکری می بندد و پیرو ساله را آن روی نظاره گلرغان می خشد
دل مرده را زنده می سازد اگر آرزویش داشته باشد بگیرد و بخورند سوال ای دستگیر این باو فتا
باعث پابند عدم فرصت محروم از پاپوسی آن سرمایه شرافت می ماند و آن را پراگشت باین در
از محبت من جدا و من کشیده می باشد جواب ای پاکیزه گفتگو پاک خود نیا شغف بپایم و
مردم همسایه فتنه چند که تجربه پایش پای تمام شکسته بکارده ازین و متعذر ام سوال عشق بی
آن محب قلبی نمیکند میدارم و لم میداند باظهارش جو سخن آرائی دیگر متصور نمیکرد و درین ایام
مینست انجام بسیم رسید که کلید قفل غمخیزه زرق از فضل رزاق بدست آمده ستاره اقبال چون لعل
عید از طلع عنایات حضرت مجتبی الدعوات آن بدر شمع علم و کمال طلوع گردیده و خوشید فلک جلال
از فضل جانب و ابجلال براج اراوت رسیده یعنی عمده سرشته نظارت از کجری است آبان را پرا
تفویض شده باستان نمین و لم که افتاده در شب بچشم بود و بچای و دانی و دیو ها و کائنات خبر هست اثر
بجزیر خوانان بزار محبت که مرانی رسانیده نسیم این مرده غنچه و لهای مجاز اشکفته گردانیده باین نور جانم
شتاقان بجزیر زیاده سر زده ای لعل شفق اقبال بکلم و سیله خیم قصد آن کرسی نشین نقد چون چشمه

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

از دست من حفاظتش غیر ممکن اگر حکم باشد بر آنچه بخدمت از دستم خود ارسال فرمایید
 حجت الهی بود و سیار دوست عدو یکا رسوال تبارم لفظ جان قسمت باک جان که جان این
 جان سوخته اگر چنین بر جان شتی همه جان بر جان آن حجت جان قربان که دی جان این سوخته در
 فراق آن نام جان این جان بود که از بیان آن جان بن جان جان بن جان منتظر وصال روح جان با
 کمال شوق دیدار آن کی بخش مجنون وارد و بدو خطره چنان بقرار بود که جان قلم تحریرش نیست
 و در زمانه مفارقت سر پایت که این جان سوخته و جان فتنه کار که شیدا نیست که از هر دری جان چنان انسان
 و چه جان حیوان جز نشسته و روی آن پیرایه جان میرسد خرابی را جان و در جان و دیگر میگرفت
 بگوای جانم حال و دنیا خواهی ماند یا باز خواهی رفت جواب جان نواز او جان پرور جانم بر آن محبت
 جان را جان تر و در حال جان بر می زار فراق ز کار مرده جان فزاد جان دل یار و دوست
 برای تو افتاد و نم از دست من برای تو جان و او نم از دست من رسوال تبارم حسین حمله
 مسود نیکه خاکسار مرا با خاکسار و بنگ تسطیر میرساند و شامی که بدوستان میفرستد باستان سیده
 بسکک پسند آمد و دست نمیرسد باین سبب حسرت بنگ سوئی میسایم و از سو فوسن آن شوم و تن
 سوای سیه ستم از لسان نمی میم بالتم آن سر سیمه ست لسانم ای غمخور و مسود وین ستم
 ستم صیبت جواب تبارم شین محمده شعل انشا گاری آن شید شفق و انشوری روشن
 از غمش تا فرس و پیشتر شعور آن فرشته منش از چشمه خورشید مشهور و نشان اشکبار از شک خویش و
 نیکتر نیک از شکر آینه اش و شخصیکه رشته شکایت این پریشان پیشتر شمع و فرس و نیکو کشاو
 و به پیشتر شکوه شانه آشنائی را تراشیده این عشاق با شده گلشن عیش را بشور و نوشی
 و تابش انتشاری گذاشته و این یق شراب چاه شیمی را از شهر عشق و نشاء گذاشته بگوشت
 و وحشت نشانیده اگر شبید یقلم شهاب شب بدشت ششت شعاریش شتاب شتم از شر انش
 شمر و انکاشتن اشکال شکل شرش بر شیشه شهود نقش شعبه با بختن شاکش کاشیدن و شعور
 باشد انداخت شرح بکشیش گذاشته بدشت مدامیتا بکم که ای شفقت فرمای شتاقان و شتی شتر

بخدمت از دستم خود ارسال فرمایید
 حجت الهی بود و سیار دوست عدو یکا رسوال تبارم لفظ جان قسمت باک جان که جان این
 جان سوخته اگر چنین بر جان شتی همه جان بر جان آن حجت جان قربان که دی جان این سوخته در
 فراق آن نام جان این جان بود که از بیان آن جان بن جان جان بن جان منتظر وصال روح جان با
 کمال شوق دیدار آن کی بخش مجنون وارد و بدو خطره چنان بقرار بود که جان قلم تحریرش نیست
 و در زمانه مفارقت سر پایت که این جان سوخته و جان فتنه کار که شیدا نیست که از هر دری جان چنان انسان
 و چه جان حیوان جز نشسته و روی آن پیرایه جان میرسد خرابی را جان و در جان و دیگر میگرفت
 بگوای جانم حال و دنیا خواهی ماند یا باز خواهی رفت جواب جان نواز او جان پرور جانم بر آن محبت
 جان را جان تر و در حال جان بر می زار فراق ز کار مرده جان فزاد جان دل یار و دوست
 برای تو افتاد و نم از دست من برای تو جان و او نم از دست من رسوال تبارم حسین حمله
 مسود نیکه خاکسار مرا با خاکسار و بنگ تسطیر میرساند و شامی که بدوستان میفرستد باستان سیده
 بسکک پسند آمد و دست نمیرسد باین سبب حسرت بنگ سوئی میسایم و از سو فوسن آن شوم و تن
 سوای سیه ستم از لسان نمی میم بالتم آن سر سیمه ست لسانم ای غمخور و مسود وین ستم
 ستم صیبت جواب تبارم شین محمده شعل انشا گاری آن شید شفق و انشوری روشن
 از غمش تا فرس و پیشتر شعور آن فرشته منش از چشمه خورشید مشهور و نشان اشکبار از شک خویش و
 نیکتر نیک از شکر آینه اش و شخصیکه رشته شکایت این پریشان پیشتر شمع و فرس و نیکو کشاو
 و به پیشتر شکوه شانه آشنائی را تراشیده این عشاق با شده گلشن عیش را بشور و نوشی
 و تابش انتشاری گذاشته و این یق شراب چاه شیمی را از شهر عشق و نشاء گذاشته بگوشت
 و وحشت نشانیده اگر شبید یقلم شهاب شب بدشت ششت شعاریش شتاب شتم از شر انش
 شمر و انکاشتن اشکال شکل شرش بر شیشه شهود نقش شعبه با بختن شاکش کاشیدن و شعور
 باشد انداخت شرح بکشیش گذاشته بدشت مدامیتا بکم که ای شفقت فرمای شتاقان و شتی شتر

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰

افسانه بغایت بد و سنگ عشقش شیشه صبر را شکست مهره حواس از دست فوت جانم بقیه فنا
شد با افتاد و هماندم بر زبانم این فرو آمد یاد فروسطیخ غم عشق تو پنهان بزم + شنای که
ببفتد رخ من بر رخ تو + ویروز بسنوح آمده که ماه من خلعت مانت پوشیده سفرین و الفنا
نموده راه پیمای صحرای عدم شد از هماندم افواج غم بر قلعه جانم چنان تاخت آورده که تختش را
زیر و زبر بر کرده یقین غالب است که از دست غم بغیر خردن را بی غیر ممکن با عی رفت آنکه گایه بود
در عالم خویش + گاه از غم او گریم و گاه از غم خویش + شد یاد و ده ماتم من ماتم او + هم ماتم او و ماتم
و هم ماتم خویش + سوال ای ساقی بزم حسان شراب که عنایت شده بود بر بزم خوشی نشاط
گاهی در و خمار و نوا ده شیشه دل باز تمناییش مار و اگر باشد حرمت شوخ و اسباب حقیقت شناس
خاموش باش در ساعتی جام آرزوی تو بدست می آید سوال ای بیایه آریاض لکامه خواهان
ای مردم ششم والا نظر از رازی و اسرار که آگاه نموده بودند از غلطی من پشت از نام شدن این و آن
از شدت ناز و شرمساری و لم طپان جگر از شعله امانت سوزانست درین فکر خجالت جان بر این
باین است فطرتی چشم گرانیست بخدا چه میگوید ازین سراپا خطا من روشده از دانه دل حفا من
مخوف نموده از سخن کافیه باز آگاه فرموده غمچه و لم که از طناب شرم لبسته سنگفته فرامیذ چو
بیت حاجت خویش چه حاجت که پیشیت گویم + چون بزم که ز تو نیست چه بخواری خویش + سوال
تبل از م لفظ مسر ای سر در فرزان لبس سر این گشته نمی آید که چه بر پیر می زین سر ای ای
مسر و شده که باعث آن بشوخی و در سر تبلا گردیده از شرح مگر گذشت آن سر زبان می لرزد
و بخریش سرنگون میگردد و شمه از آن نیست که از سر بشام از سر سیکه در سر سر سیرالین میزد
و از سر خار و در بقیار بودم طاقت از سر تن بدر رفته تاب سر گردانی نماده از سر آردن و سر
و لم نهایت پراننده گردیده غلبه بجوای و گشته که مرا اختیار یکسر برده بر سر راه علاج و بیم الا سر
سبکی می نماید و سرشته در عابر ترست مطلب سیده معانجان بگریان بوی گشتن و از علاج میچین و سر
باین گفتگو کشوند که این چه در سرست بچنین در سر که ای چشم خواننده پیده و گوش سر مال نشنیده

پیدایش آن شکار
 از سوسا و سبیه
 و جاز را بکف نیر
 شدن عاقله نام
 از نیشای سرخ
 نوش جان بود و نایل
 نوش جان نام از نیش
 سوسا شدن کسی
 و جاز را بکف نیر
 شدن عاقله نام
 از نیشای سرخ
 نوش جان بود و نایل
 نوش جان نام از نیش
 سوسا شدن کسی
 و جاز را بکف نیر
 شدن عاقله نام
 از نیشای سرخ
 نوش جان بود و نایل
 نوش جان نام از نیش
 سوسا شدن کسی

دل بر زبان میری اینچیز دعوی دلدهی میکنی معلوم شد که خیبر از مقوله دل و گان استی مقوله عشق
کشتگان معشوقه بر بنیاد کشتگان آواز نه آگاه باش هر چه زبان و روی و روی باز گاهی نیک
گفتند و اگر سوال تبار هم لفظ چشم ای تو چشم این چشم چشم تو نبود که گاهی چشمی و قی راه
خواهی و او با چشم از آن دیده دل چشم جان چنان میبستم که اوصاف آن همچو پنهان اکثر میگویم و بیشتر
گذشته چشمی تو چشم خود دید چشم جانم پیش نظر چشمش شرمند میماند چشم ظاهر از با چشم سر
بالم چشم برین نمی آید این چنین چشمی از کدام چشمی خمی جواب فرو اشک بیه چکیده می آید
و دیده باید چه دیده می آید ای سر زبانی چشم بخوری وای مردم چشم دیده و نشوری بخور ای که بهشت
چشم آفریده از نور علانیدن روان کور باطن زخم چشمان لبه خط از من بطور آمده از آن جیلن تا کی
ناتش چشم دل پریشان چشم ظاهر حیران خاطر چشم اشک چشم پر آب دل بیتاب از هان وقت چشم
بجواب است و چشم جز در گذر عفو باز و با مید بخشایش گناه گوش چشم نیاز این و سیاه بر آواز
سبزه نواز من چشم از آن و شن ساز چشم فوت و کحل دیده مروت آمد رو که از نظر عنایت بر آن
مقوله که از خروان خطا و از بزرگان عطایا که فرموده خطایم معاف کرده بگوشت چشم نواز بنایند
سوال ای مهربان لبر کار که چون علم همه دم بیک قدم در انجام کارش ستاده اوقات بسیر میر
صلاب کار گذاریم خیال نفرمودند بغیر حاضری کیاست از دانه ملازان و خواجه نمودند سبیل بر پر
این ملا پا و شل از آن فترانش مکن است جواب است سوال تبار هم شطج ای شاعر
از یاری شنیده ام که درین روز با بنده شدید گرفتار هستی شتر و دستی نیست که ز و بچرخد و می آید
مبارزی حالیکه داری بلا پیش کم بران مرا آگاه سازی جواب ای مدو گام عالم قابل نه از نیست
گروان از حکم تو چیدین بعد از احوال محبت است از گوش جان شنو میگویم که سرکش شسواران و شاهان
سپارامی جهانیدند این حسن خسته و خلق چه پیاده و چهل سوار تا شانش میدیدند و آن شان آواز
شیل گوشم رسیده زخم بسویش گردید دیدم که ماه و شنی سر و رفتار بر ویر چپ ستاده نظاره کنان است
چنگیدن چشم و مقابل شدن نگاه یک قیامت بر بار و یعنی یک نگاه آن غار گرانیه خوش از جیم و هم گما

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible][illegible]

و جان را شعله بهوری بر خاک آرم عطا نیده فسون فسون بن بخته حواس و هوش جزورق گردان
کتاب حیرانی کاری ندارد آه تاریکی شام غم من گاهی از صبح امید سپید میگردد و این دل شسته و ویران
تدبیر بین و کوشش شای نادرین بامیه حصول دهن وصال آن نونهال بوستان لبری بکار برده
لاکن جو سپهر مهر که خدایان ندانسی وسیله ای او بر اوراق دل بهر شاه و گدا و امیر و وزیر و غلام و سوار
اعلی و ادنی اهل فهم و فاهم شبت است بد قماش و شعیله بازی او و من شرح غیبت از زبان او و در چشم
من برج گشته و از هفته عشره این خج رده ضرب شمشیر محبت مرا بخت از جو و جفا عشق خانه خواب که در زیور
و غارتگر متاع غرت عقل و رهنریت قافله علم و فضل و قات خود باین قسم تقسیم ساخته که گاهی چون
تصویر راه خاموشی پیمای گاهی مجنون و ارمیج و توجیلی خود و روان و گاهی از دل شکل بر آید مطلبی باین
و نم گفتا چرا واری گایو به برات عاشقان بر شلخ آه و بیهوده ام و فرستیده ام که بخواست هشت گشت
و لب من بگل گشت چمن می آید ای دانای و در چنان بخش فکر و سعی به گشت حاجت من ترا کاشتن باید
که خرم می آید من از خوشه های مطلب محو گردیده وانه های او بدستم آید سوال امروز از حضور دایه
بلند اقبال طاووس زرین بال عنایت شده باین نوازش آشیانه محبت از گل نشاط و مهور گردیده
و بقیه مرغ طبیعت باین مرتبه رفته مسرت افزوده که عند لیب خامه زرقم او گلشن تحریر و بهر پرواز
آورده جام کبک عایم انیس که قرم رنجه فرموده بلا خطه آن بهار سپهر بوستان محلی بفرغیانه
تشریف بر نرزد و بیاب چه میفرماید جواب مهربان آشنا نواز من به جماع خویش در هوا گفتای آن نیست
چمن حسن باز دل ز نیجه اختیار یکدست بر هوا و جره شوق بدیدارش بدام بیدار بیدار است الا از
جور تو هم شوم زمانه که از چنگ و مخلصه کیدم معلوم باین عدم فرصتی از رفتن لاچارم اگر آن
صحرای همت شیر نیتان با دویه قوت از نظر عنایت در بخار وانه فرماید بعد از نظر و ستا نیست
سوال در نیوال اینچنین موشان معلوم نه که از کجا پیدا شده اند که بهیم و اثاث بهیم را چون آشیانه
مشکب و در و دیوار را چون دایره غریبال نمودند و می نمایند و بچون باین مرتبه اند که نان
از دست مایان بزور میگیرند و بر و بر ویم میزنند و چنان چشم اندک از شوخی چشم آنها نماند و دیده پیک

[illegible]

نو آموزان دبستان می شکند مصرعه قلم کی محرم و قاصد کجا و سخن از دسوال ای روشن جان
 دیده محلی ای نوربخش هر دو کابل صفا علیکم که روشن ساز از آئینه سکندری و جلالتش آفتاب خورشید
 از دست لطفی تیره و درون ز کار رفت ازین چشم من کجای گشت به مانند از رنگ که درت خاطر ایشان و
 تفکر شیشه دل شکسته و جانم حیران بهر جا باش و بیجویم و نظر میدویم الا چه امید از آئینه خوابش
 نمیکرد و در هیچ صورت مستیابش نمی نماید همه تن چو تپش آب تاب هم صوت و سنگی را چه گویم عکس از
 نایاب عینک من بر آویزش نظر و بدو بینی آن دورین گذشته است آن فیض الین مست رسیدن
 میر آمدن مثل و امکانی دارد و جواب ای والا نظر بدکانین منظر ام ورنیک و دیده ام و صفش حکیم
 و چه بعضی آن رم از مشاهد ساینه انوارش خانه ششم روشن گشت این چه قسم او روشن ساز نظر و
 مایه است روشن تر از ماهتاب محلی به آفتاب تشبیه عینک دل نیش کبر هم اگر فوج و آید از خوابم
 اگر بنیم اسم گویم و انشاء الله تعالی او را فدایا فیس و انظر انو خوابم گذرانید سوال ای
 غمخوار جانم بر تو تبار سیر کلار و بنظر ره عروسان چمن را غنچه دل تو شکفته و خزان چرا نمیکرد و خوشتر
 بگوای خوشتر جواب ای مهربان دلم بر قدمت قربان به استماع خبر و حشمت اثر یعنی ملو و فتن بفرمان
 و یکدم از غم غم چمن جانم و ریاست و از باختران الم و قتی دل پریشان نمید که از آن وصل یک
 که بدیش خبر فصل است این صدمه گزند و لا علاج است میریت ز جرت نوعی جگر خسته ام که یکده
 بیت بر جستانم غنچه چو گل تنگنه و خندان بطرف باغ و ما و دل آهجر تو چون لاله دماغ و دماغ
 بدرد دماغ محبت تو ختم آتش بجان وستی افتد که ختم سوال مبلارم گنجینه ای یکده فتن
 و دل نیشی وای شهسوار سیران سخنوری موزن و قلب به لب بیت جواب بیت چه گویم تقدیر
 خویش چه خوانم ناله بیانی خویش دورین ایام نافر جام و دلم بدم کاکل ماهر و افتاده طره سواد و میر
 و آن تیر ساز و اوراق جان بیک گاه و مجروح ساخته و ولایت از جانب من هم کشید از دست جفائی
 جیحی ج شعاع عند شب وانی از چمن ل پر از کرده گلها کامر ازور مت قدت این ان فلک یکده غایت
 و دهن چنگ غایت از ناله های غم دیده و نشسته تشار نو بوگر میان طرا چاک گردانید و آتش و روشنی

[illegible]

داعی نو آمد آن مقبول دنیا و دین بگاه حکم الحاکمین است نامرنگین تکراره مضامین عبارت شیرین
بفقره نگین معنی یک فرو تالین پیاو تا انگبین چون قدر شکنجین بی این خاطر خیر و بدی بر
طیاری و فتنه خوش رنگ طین و حاشیه بستن از دست میان بستن و رو یافته بطلان
و سنگین جان این سکین بی سکین لب زبان باوه نشا و گشته دارند و عرش برین با و فانی آن بنگ
لسا کلین بار جاوه متین باره متین ابد و ادا و این شوم آید و در آن چنین شخصی جلند قوم مسلمین را
طایفه حواله او کرده آفرین صد آفرین بلکه هزار تحسین بر خستش و تعلیم تلقین کننده او چرا که از فزایش
هم نجات عمره و نهایت همین بسیار حسین طیار کرده آورده و بشماره او نکته همین چنین حسین انگند
فراموش کردند و عیب بین آئین سستی آمده جز تعریفش مکانی ندیدند و از نظر آن پرورین سپردان
و نسیر چمن سخن ساری ترسیل میدارند و زیاده بچنگ شایسته می رسد و درین باب سوال بی
بازوی و دیدار شمع رخسار تو پروانه وار می شویم و هر خطه این قطعه بزبان می شدیم قطعه عالم
که طیب شفق غمخوار میداند و دوی و دوان آن گرسن جای میداند و در عالم نیست توقف
اما این شادوم به که در دم گردان دیگری دلدار میداند و به باه صفر خبر نمیت از لرزیدن شرف آید
با و فرود آن گل خفتیان دلبری گوش این سر سر به پوش سیده به سماع آینه دلم چنان از
نشای شرب مست سرشار گشت که ساقی سپه مست خامه در تحریرش بیکارست و و قیقه توقف
و تشریف آوری و نمود و دلم در عجب حاتم فکر بود و گویا خوشخو به موجب پیش آمد که انیقه توقف شیدا
همه را تا هر خطه می شویم که بدو دولت رسیده کلید خزانه وصال بدست آرم از آنجا که وانه بایم را نمیدانست
اندا توقف و نمود و خراین باعث نبو سوالی والا اقتدار از بلوغ تا باز تلاش و دم الانیم
خودش نهایت دایم کلیم جوابی غل کاملی و شجره آمال آمانی یکبار بسیار خوشگوار و دلانگیز
راه خطه بیرون است و از نای خرد و گشتن او در جی پیر از دلی بها بلکه جی معمول از سیاه هر دانه
انتر تابنده آسمانی نی فی غلط کردم چون قطره زندگانی شکر پیش عدویش یک بیابا و مصری کاهی
سنگریه که به شکاهات از شوق شیرین شمر و قند از رشک عداوتش تلخ گلزار به خندان شکرین شیرین

[illegible]

رو کمی خواهر است میداند آنجا از کجا هم خواهد رسید اگر از آن جهت که الیه رسیده است فایده رسول
 ای نور نظر امروز بعد از نماز ظهر صبحی گاشتی جوابی قبله معظم خطوطی گاشتم سه ال غیری اگر از گاشته
 بود و جوابی بنده نواز ایکی برادری و دیگری یکی نوازش فرامی توتم سوالی سعادت توانان
 از روشنیدن او دارم پیش من بخوان جوابی که بکلمه منم خط برادر ترانه آموزه عندیایان گاشتن
 معلم انشا پوزان من عزیزم و برادر من شیخ امیر حسن سلمه الله جلشانه بعد عای صعبیت خاطر ترقی عمر
 مصفا پیران نور نظر تحت جگر خفی و مستتر مبارکه به تمام خبر فرحت اثر تا که شدن آن نور نظر از شیر شجر
 افضل خداوند بجز و بر و شاعری بودن شام و بحر بکر الله اکبر و سرشار ماندن بسا غفر کار معرفت و محمود
 گشتن چشم دل از بی وحدت و نهار اوقات بسر بردن و تملکات و لیلین و هو و اقامت و لیلین و شمشین
 خاطر از باده عبادت و از صحبت اهل دنیا برگزیدن نفرت و منظور نظر گردیدن یا خدمت عارفان و خدمت
 و مشقت سالکان و بصیرت بزرگان و شاکر ماندن بهمه حال برادرت و ذوالجلال از جبر و سرور و کاسته جان
 و به خجسته دل این سر و سامان باین مرتبه نشای نشاط طاری گشت که از پیمان نه تحریر بر دست غریز
 یک بیک متغیر و گردان شدن طبیعت سعادت طویتی آن برگزیده ازل طبع بی بدل از لذت ممنوع
 موجودات و به شکر مکروبات این بر خرابیات و متوجه گشتن اعبادات و حسنات جز تفضلات کاساد بی نیاز
 نیست بحق و یاری حمت ایزدی کناری و از ذریه پادشاهان مروج کرم باری خایب است از بیان جانم نشا
 بر فضائل مرزگار اگر چه هر موهب از زبان پیدا کرد و مخلوق از عهده شکر احسان حق سر و بیرون آمدن
 نتواند نیست که اوقات و صف احسان و دست به که او و شاکر مستغرق شادان و دست به عطا نیست هر روز
 بر تمام به چگونه بهر شکرتش کنم به از جامد دست به عالم که غفار و طیفیل نبی معظم و بحق آل و صحاب کرم
 آن عزیز جانم از مرده مقبولان خود گردانا و بر مقاصد ملی و بیانا و بیست خدایا و ارفاق نامی کنش
 بتوفیق طاعت گرامی کنش به مکتوبی که از که مفر ما فیض گین برگزیده کنون شیخ محمد امین سلمه
 الرب بعد الامین بعد بهر سلام که فرموده جناب خاتم المرسلین حرمة اللعالمین علیه السلام است و صلح
 ستمین خاطر زین آن خلاصه عارفین با کترین عقیدت گزین بر فضل خالق آسمان زمین نه بود

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

که بخیر بیان آن دو بار با نجات قاصد میگردد که سبک کار سر و بخش سید قلب از خاطر وقت رنجوست
سوی گل محال آن مجمع کمال تقویت اندوز سازد و وفای صبر را صحبت کثیر نیست آن شغفت
تشفیه بحال تعلقات دنیا نمیکند و انداختن این اتفاق از ملاقات محروم میباشد سوالی محب یک
در سائیدن بنگانیتقد و رنگ بنگ عیسائی یا سبک جواب بی بنگ میگوئی یا یک رنگ و پاره
از چنگ طعن جگر میخراشی اگر اتفاقاً باشد دیدار رنگ کردن منظور باشد تا بر دو اگر آنگاه نوشیدن
بنگاری تا زبان از طعن زنی باز داری سوالی چه در افزون شایسته کار نمی چرخانی جواب غلطی
سوال مضمونش قابل طهارت جواب است سوال بگو جواب نیست که بسا گشته و بسا بنگ
خرید شده بود از غفلت مختار بعد از ادخال مالگذاری سرکار بر نه هزار شش صد هفت و پنجاه
شد حالا اهلکاران من گیرنده ندیدم را چیزی بیشی داده اراده و السی فتنی از دلاکن و پس نمیکند
سوالی تا بخری و علی و ای انیس قلبی و حبیبی و زینولا سموع شد که قبح بنگ نیست و بنگ
که این بنگ نیست اصیافت است گاهی میکند سیر بنگان لافلاک مراد گاهی تماشا است که
و دمی مجلس پر یان و لوحی از ریخت اندر می نشانند و کلید خزانه تبسم در دست میدهند و شادمانی بر سر
دل میکشاید این است جوابی که سراج بزم سخن گسترده و ای چراغ دیوان معنی پروری کدام
تفرقه انداز زبان که بیان آن مکرر وجود میدارد و نه نشان کشاده نوشیدن و وصفش بر زبان آوردن
راکی میسر من اورا گاهی بختیم خود ندیده ام و در غلور ایچ گویم سوال تیلاج و دم شهر حبیب حبیب قطعه
که است نامه نوازش شمامه موزد سبب و نم شهر حمادی الشانی از سر کاره الا شکاری از فیضیه سان فیضان
باین مضمون که تیلاج ششم ماه شعبان یارت که بگویم بر سواد و دانشی خولم گشت زین پیش شده نموده
که همراه نوعی شمال من خیم رفت انداخته میگردد که اگر غم داشته باشد از شریف انداخته صد یافته نفر از
و منفرد ساخته مشفقاً اراده کمال دارم که زیارت کعبه معظم بروم و بر اخرج راه مبلغ هفت رویه کدرا
و بازده دنیا همراه خود برم لذا از تو صلاح میپرسم که نقدی است که از آن یاده گیرم باین صلاح تو چیست
جواب همراه با نقد را و راه دین مفرد و در چه شد است انصاف آن گفتن باید چرا که اگر با شتاب راه

[illegible]

بیست شوق چیست جواب نمیدانی ای مهربان من برگزیده من که بر فرشته بر آستانه این پریشانی
 پیچیده زنجیر پریشانی و گرفتار دام حیرانی شخصی دیوانه قد میان پاره پاره میوشاک هندوانه بصورت
 رستمانه بشوکت سپاهیان و لیرانه آمده شانده امیرانه من بلکه شاهانه تر شمش نهادیت عود و خنجر
 نهادیت پسندیده تشبیه او اگر از ترکان پریویان هم زیباست و اگر بلال خوانم و وزیر وزیر دست
 از دست من گرفت رفت بوقوع آنچه یاران خفت عظم ترانه نصیحت شیشه زورگرانه زورگرانه خوانان
 بجز خنجر آتش ازین و مرغ عظم با شیشه نهامت فدا و دیبا و طایر مرغ جزوانه خجالت از غذا و گریه و کار و دوا و
 شفیقه ام که آن شخص است کس لازم آید که زمانه بقیمت نهاده فروخته است اگر از نظر مریانه و باندیده بشود
 از توجه بزرگانه نخواهد بود زیرا ده چه عرض نمیکنم آن زو آنسر و حایه سید و بیای نشاء و لیل تنگ و شتاب
 نواز با وسوالی که مفرمای مستند از چندری علیل خان برض ملک تبار اند علاج طلبیها اصلا مطلقا
 سکو نمیدهد و ظاهر از زندگی او صورت یاس و غمناک باشد که این خبر و حشمت از بسع مبارک رسیده باشد
 حالا خان کو قصد رفتن بجان خود و داند و بالکی آن مضطربان کجاست من است می طلبند زیاده بلا اجازت
 و اذن نمیتواند درین راه پشته و میگردد و جواب مشتاقانه هر چه مناسبند نمایند من چه می پرسد سوال
 عظمه کشا سرای عطا هنوز خیا ط قیام طیار کرده نداده معلوم میشود که جامه بی نسی پوشیده و اگر یار
 سر برآورده چه که اکثر طلبه نیایم لاکرین بسوزن حمله و حواله من مظلوم نمی دوز و ازین کاظمین تحمل این
 رست بیای بگز انصاف و نفرت گزین ز کاذب و عده خلاف از دست اختیار بی اختیار و سرشته علم از
 حقیقت طر و نفار و درین باب ای تو حلیت یاز غما جواب می نگین بسع شاد و دل خاطر از لباس
 و قرار گذار و از غلبه شکست می صبر را بیرون مدار جان را بمقرض پنج مترش مول از کرک پیش
 غمناش باعث کثرت کار دلش چاک و خاطرش مشت نال انشاء الله تعالی بعد از غمناش نهانیدم و موسول
 ای سرایه عیش بزم پانندان سلسله دوستی را فراموش نمودن که تعلیم یافتی و این حضوران شراب
 و دیار را بخیانه انتظار دشمن از که آموختی جوابی بر دفتر و لوان لطیف بود اتفاقا آن جمع تملط انقدر
 عدس من بیدار و عجب چه دید که نوک قلم مطالب تم را قدرتی نیست که طراز و زبان گویا توئی که

این شعر در کتاب
 دیوانه قد میان
 پاره پاره میوشاک
 هندوانه بصورت
 رستمانه بشوکت
 سپاهیان و لیرانه
 آمده شانده امیرانه
 من بلکه شاهانه
 تر شمش نهادیت
 عود و خنجر
 نهادیت پسندیده
 تشبیه او اگر از
 ترکان پریویان
 هم زیباست و اگر
 بلال خوانم و وزیر
 وزیر دست از دست
 من گرفت رفت
 بوقوع آنچه یاران
 خفت عظم ترانه
 نصیحت شیشه زورگرانه
 زورگرانه خوانان
 بجز خنجر آتش ازین
 و مرغ عظم با
 شیشه نهامت فدا
 و دیبا و طایر مرغ
 جزوانه خجالت از
 غذا و گریه و کار
 و دوا و شفیقه
 ام که آن شخص
 است کس لازم آید
 که زمانه بقیمت
 نهاده فروخته
 است اگر از نظر
 مریانه و باندیده
 بشود از توجه
 بزرگانه نخواهد
 بود زیرا ده چه
 عرض نمیکنم آن
 زو آنسر و حایه
 سید و بیای
 نشاء و لیل تنگ
 و شتاب نواز
 با وسوالی که
 مفرمای مستند
 از چندری علیل
 خان برض ملک
 تبار اند علاج
 طلبیها اصلا
 مطلقا سکو
 نمیدهد و ظاهر
 از زندگی او
 صورت یاس و
 غمناک باشد که
 این خبر و حشمت
 از بسع مبارک
 رسیده باشد
 حالا خان کو
 قصد رفتن
 بجان خود و
 داند و بالکی
 آن مضطربان
 کجاست من است
 می طلبند
 زیاده بلا
 اجازت و اذن
 نمیتواند درین
 راه پشته و
 میگردد و جواب
 مشتاقانه هر
 چه مناسبند
 نمایند من چه
 می پرسد سوال
 عظمه کشا
 سرای عطا
 هنوز خیا ط
 قیام طیار
 کرده نداده
 معلوم میشود
 که جامه بی
 نسی پوشیده
 و اگر یار
 سر برآورده
 چه که اکثر
 طلبه نیایم
 لاکرین بسوزن
 حمله و حواله
 من مظلوم
 نمی دوز و ازین
 کاظمین تحمل
 این رست بیای
 بگز انصاف و
 نفرت گزین
 ز کاذب و عده
 خلاف از دست
 اختیار بی
 اختیار و سرشته
 علم از حقیقت
 طر و نفار و
 درین باب ای
 تو حلیت یاز
 غما جواب می
 نگین بسع
 شاد و دل خاطر
 از لباس و قرار
 گذار و از غلبه
 شکست می صبر
 را بیرون مدار
 جان را بمقرض
 پنج مترش
 مول از کرک
 پیش غمناش
 باعث کثرت
 کار دلش چاک
 و خاطرش مشت
 نال انشاء
 الله تعالی
 بعد از غمناش
 نهانیدم و
 موسول ای
 سرایه عیش
 بزم پانندان
 سلسله دوستی
 را فراموش
 نمودن که
 تعلیم یافتی
 و این حضوران
 شراب و دیار
 را بخیانه
 انتظار دشمن
 از که آموختی
 جوابی بر دفتر
 و لوان لطیف
 بود اتفاقا
 آن جمع تملط
 انقدر عدس
 من بیدار و
 عجب چه دید
 که نوک قلم
 مطالب تم را
 قدرتی نیست
 که طراز و
 زبان گویا
 توئی که

از حکم حضور و گردانی کردن نمی توانم بجز آنم مکتوب طبعیست پس مندان شفا بخش دل خستگان را عیناً
بعثت قیاق مصر علی ویدار که پیش و نوشد از شوی و لکشا و عجون روح افزا را که نیست کشف
خاطر آن لقمان هر حال نیوس عصر با و روزی که آن علاج فرمای مرضیان محبت چون آن زن
رفته اند شکایت در مجوری نشتر زبان کشودن بی مکی است که تا چند حال اول سوخته اکثر فری
تاب خوردن و خنجر بزدل دای مصحح بیمار آن وقت و آن نفس شامی رضای محبت این قدر شکفت
بر جرحت سینه بی کینه که از نشتر بجز و جرح است پاشیدان بیدیت باری بنگر که در وقت به خون شد
دل این اشتیاق است به زیاده چه گرام و چه طرازم نمیدان ای طبعی غم که برای دل بخور فراق و غم
اشتیاق جزای قوتی ملاقات نسو و محبت علاج کامل نیست لهذا امیدوارم که از مردم وصال هم مقام
را اندام سازند و دل صد چاک را بشکاف ویدار و دوزخ و زخم جگر و غمت را از ناله لعین و ملامت
زیاده چه نویسم حکیم حقیقی پیوسته آن مردم نه دل خستگان این است سنان در و مندان از نشتر مجور
و در و دار محفوظ داشته به لباس عافیت و نجابت صحت سرفراز و بدست جهان آفرین تو حیرت کن
و گر چه گویم فسان است یا و به سوال ای جناب مستطاب معلی القاب اگر می آفتاب بعد حجاب
جان انسان آفتاب چشم محتاج خواب اگر می هوا و شربت گرماهی در آب کباب دل طایران بقی
و زایش راه از تاب خورشید و بخت شید آخر نار و دوزخ و دشمن بر و پا آید چون حجاب حساب می آید
و اگر فریاد آفتاب شنیده ام که درین ایام شعله بار این بهار را هر کاب و آینه نمودن آنکس که بقی
و سزاوار غدا بدست و ای جناب این امر را تا آب نیست حکم اصدار یافته باستماع این منی به صبح و صحت
و الاست که از من چه خطا سر زده و گناه هم چیست که بعد از آن خدا تکیه مرا با مشقت بلکه صحت
او کم از دوزخ گفتن خطاست بجز آن بعد از قدیم تقوی گشت جواب مانت پناه او نیست و گاه که هم
خانه خراب که از آفتاب از فاصواب آن امر که مطلقاً و جو و دمار و از تو گفته ترا و در آب اضطراب و بوی
چون آفتاب انداخته اند پیش من باز از نشتر تعزیر انحلا طعنه بس که بکباب تنبیه مواد و در عکوی از نهادن
در نهاد و بدر کرده شود سوال و با و هر رنگ فو شد آن خسار و در و شست و طاهر گردیدن چه آن مجمع خلا

بنیم حمت خاص معطر کنا و موجب شکیفته شدن غنچه خاطر ام این بود دست سوال لعلی و
 سر سینه زیر از خانه تو آواز دل شادمانی می آمد و پیش محبت جواب قبله گاه با قطعه شفقت
 تو به شعله شمع کین مراد رسیدن دمی بهمان تلب و صد ضلیمید بخانه گوهر دریای معنی تو لکلی بحر
 نکره دانی بهار برین انسانی شفیقه میمان سبانی بطل حصول فخره خوشبو ساز و شام و سوتی گشته از ان نسیم
 خوشتر است که در سحر و در پیاپی از این تر از آن باشد غنچه دل میوستان جان بهر سو غلظه شادمانی و ترانه
 کاهانی کردم بلند همه آشنایان از فرقه شادی سن گل خرمی بدین دل اندر و خند و مکارم و خانه بجا
 از نوید شمع شادمانی روشن آبا و گشت و خانه بداند ایشان بدخواهان از صد در غم و الم تا یک بار گشت
 ز کشتن دل بجا آسود و هر یک غنچه در وی جان بود و به از ان صین بهین بر زمین و ده عایع
 و مسامکیم که جان آفرین آن فرزند را چند را مع ما و رو پیش ننده و سلامت ما و چون نون را
 موجب دل نوازی نیست سوال نوازش فرامی من دل صفا منزل که در دست انتظار ظاهر گردد
 اگر از خار تفکر دنیا گزندی رسیده باشد نخلک ریا حص کائنات از عنایات خود گل حمت مبدل سازد
 و اگر یک مقصد باشد چه فرادان و الا ترا و با نینه می نمایان کند آرزو دارم که اگر قابل ظاهر شود
 باشد را از و پیش مطلع نموده شود و عیناب چهره شاد و سیکرد و جواب ضمیمه گاه با قطعه خلاصت طار
 غریز جان میان عبد الرحمن معنی رس سخندان صحیفه دوران و مفره و قدسه من بفرمایش انکینه
 بمطالع و روشنی دیده این نیاز من را فزوده مسرت گوناگون است آوده مگر حیرت زده مابین بلده
 که بدیش یک نینه بر دکان شیشه گران تا جبران این قدر حیرت سرگردان گشتم که بر شیشه دل نگ مکتب دلا
 مشقت نشست تا هم صورت و ستیا پیش شاهده گشت اندامی بظیم آبا و تبارش و روانه کرده لم
 بافتایش بقرار چون پایاست مکتب ششم از کاشان تظا پرا بدیده باید که سببش غریز مبدل است آید
 بالعکس آن ازین رو خاطر منتشرست سوال جان من دست خود چه پیدا و عاگو بنوا که از آن گاه کنی بگو
 ندین امر چه بگیونی جواب ای قبله معظم و کعبه مکرم من مکتوبی است که بدو سوتی نوشته ام سوال بی نظیر
 آن و دارم که او ضمنوش بر آه سعادت مندی بر قیض او را آگاه کنی درین منزل تو چه می آید چو آفتاب نواز

این غنچه خاطر ام این بود دست سوال لعلی و سر سینه زیر از خانه تو آواز دل شادمانی می آمد و پیش محبت جواب قبله گاه با قطعه شفقت تو به شعله شمع کین مراد رسیدن دمی بهمان تلب و صد ضلیمید بخانه گوهر دریای معنی تو لکلی بحر نکره دانی بهار برین انسانی شفیقه میمان سبانی بطل حصول فخره خوشبو ساز و شام و سوتی گشته از ان نسیم خوشتر است که در سحر و در پیاپی از این تر از آن باشد غنچه دل میوستان جان بهر سو غلظه شادمانی و ترانه کاهانی کردم بلند همه آشنایان از فرقه شادی سن گل خرمی بدین دل اندر و خند و مکارم و خانه بجا از نوید شمع شادمانی روشن آبا و گشت و خانه بداند ایشان بدخواهان از صد در غم و الم تا یک بار گشت ز کشتن دل بجا آسود و هر یک غنچه در وی جان بود و به از ان صین بهین بر زمین و ده عایع و مسامکیم که جان آفرین آن فرزند را چند را مع ما و رو پیش ننده و سلامت ما و چون نون را موجب دل نوازی نیست سوال نوازش فرامی من دل صفا منزل که در دست انتظار ظاهر گردد اگر از خار تفکر دنیا گزندی رسیده باشد نخلک ریا حص کائنات از عنایات خود گل حمت مبدل سازد و اگر یک مقصد باشد چه فرادان و الا ترا و با نینه می نمایان کند آرزو دارم که اگر قابل ظاهر شود باشد را از و پیش مطلع نموده شود و عیناب چهره شاد و سیکرد و جواب ضمیمه گاه با قطعه خلاصت طار غریز جان میان عبد الرحمن معنی رس سخندان صحیفه دوران و مفره و قدسه من بفرمایش انکینه بمطالع و روشنی دیده این نیاز من را فزوده مسرت گوناگون است آوده مگر حیرت زده مابین بلده که بدیش یک نینه بر دکان شیشه گران تا جبران این قدر حیرت سرگردان گشتم که بر شیشه دل نگ مکتب دلا مشقت نشست تا هم صورت و ستیا پیش شاهده گشت اندامی بظیم آبا و تبارش و روانه کرده لم بافتایش بقرار چون پایاست مکتب ششم از کاشان تظا پرا بدیده باید که سببش غریز مبدل است آید بالعکس آن ازین رو خاطر منتشرست سوال جان من دست خود چه پیدا و عاگو بنوا که از آن گاه کنی بگو ندین امر چه بگیونی جواب ای قبله معظم و کعبه مکرم من مکتوبی است که بدو سوتی نوشته ام سوال بی نظیر آن و دارم که او ضمنوش بر آه سعادت مندی بر قیض او را آگاه کنی درین منزل تو چه می آید چو آفتاب نواز

خطر شما از سر کار والا اقتدار یاری و فواید مع مبالغه و در پی بخیرید و پوشیده گلاب سید بطالع
آن بوش بگنج و باغ چوپید سبجان اندر بی بوش که باغ نام را معطر و غیره گردانید
ازانی گلستان به دستورش و نهانی سبستان به دشنامی آب تابش هر که گوید به زبان از چشم
خوشید شورید و بار سال گلاب لم پیچ قاصد که در اینجا نایاب کن باندیم کی از بوم شنیدیم
که بخیر آن که مفر است فی الحقیقت است جواب نیست الا آدمی بگر آوردن گلاب بکار پور وانه
کرده چنینکه خواهد رسید به بخت آن معدن مروت خواهی داد و سوالی هر دوازده عروسان گلاب
علم و فن وای سواد بخش خوشبو ساز بنیل و بیجان چنین سخن می ریزد نامه که در دست خود میدارد
بافیتی بمطالعه آن ساکنین خاطر قواز با وده مست شمسار از حایاده ملاحظه میشد حالش خبر ندادم
بگویم نوشته بود جواب اینی امی عندلیب چنین نکته وانی گل گشت حشر و آن فرزند از امر سلیقه
از دلبر بود بمطالعه آن کشتی و لم که عربی بگرداب خطر آب بود و فریاد بود و چنان آب در گلاب
رسید و سفینه جانم که با نوج خطر از بنقرار و از سیلاب شکستیم از بنیان گوهر شک شکستی
و در این هنگام بر آمدید بدین نشاط چید جسم روح از غوغای بحر افکار حاصل نجات رسید و چشم جان صد
مرا در آتش کسین بکف مقصود خود دید و زبان لم از فرله با وده نشاط و بجز غم انبساط است و شمسار گشت
که شرح آن خارج از بیان و از آن نایاب قطعه زبان قطعه جان قدر نامت با و از و ده حشر در
بحان دل سید به از سواش دیده روشن شد و هر چه از بیاضش صبح شکا و شد پدید آمد و و فیکیدان
فقه که در آن عده اشعری شریف زانی فرمودن به میرین قصیده و منظور نظر شدن انبیت دیدار که کم از
حیات نیست منتظر آن اسیر بار کون به ماه و بقیده نظر او فتاد و به اندم چشم بر گزند نظر باز و گوش آن و از
و وظیفه زبان این قطعه بر آنست قطعه گلشن با فیم جان بخش فیضی بود که با جانم خوشتر و شکر خیز
خوش آن شکلیکه از وی این طلب خواست به خوشا شنید که از وی این شمر نجات به به اندم دست
ام که او افعالی برین یاد و فرمانی از فضل خود ریاض راوت آن مراد به عشرت را از غار عشرت غفران

[illegible]

دل و روح را تازه و کمتش دماغ جان را معطر ساخت معلوم نیست که آن مشک که کم جات
که از مشک بودیش آهوی که این بصرای خاموشی شتافتند و غزالان غشا و ختن جگر از ارامت خوشبو
خون ساختند و جان آهوان مین از آتش خجالت گدختند هر وانه او چون خال محبوبات سیایش
مرنگ زلف بر رویان هنوز فرو شده لب بر فروکش مقیم ست او را طلبیده هر چه خواهند خرید
ساند سوال انگین نامه غیر شماره دوستی مشتعل بطلب شخص قابل مصاحبت که در علم و فن یکیا
عشقه وارسطوی و در بارش چهره وصول فروخته بنظر فیض شران عطار مطب سخن فلاطون من
که ام کس لایق این گاست جواب نش آگاهانچنین کس درین بلده معدوم الا جوانی که بکفتا
طوطی گفتار گلزار که از مشاهد خوش گل چشم بلبل غار و بنبل از شکات زلفش شمر سوار از او
جیبش شمع و نظری وانه بی وقار شبنم از نظرش تیر قمر بلکه خنجر و نوار از مشاهد جبهه خدا از نور قیا
عشاق قمری وار بطوق عشق گرفتار عشوه غار تگر و اما چشم نیم خواب صیاد خلق و تاج گرانها شیر
آهوی چشمش صید میگردد و دل زاهد صد سال از نظاره جمالش از دست میرد و کمالش شیرین و شیرین
از فرق تابا قدم هموار و سخن ادا و چنانست که از رشک است جان معوشان پیر و یان بفریاد و غنا
و زبان آوری عری و عنبر و جنت سبحان و هر لب و دگر بار بدر و زکار و بانشار وازی تلهوی شما
عجب است بر آینه ناهنجار که با این همه و صفا از گردش و دور و کار خاطرش مغموم و دل انگار از بار و
جلال خیاں منتش و بقیار که قلم از تحریر آن در انتشار و زبان انسان بی بیان آن دست بردار شده و خا
و شجاعت آن حاتم وقت بکند رجعت که اظهر من الشمس بدین من الامس شنیده شداید صفر که
صفتش همچون سقر است بر جان زک گو را ساخته خور او درین بلده رسانیده امید و اراد
آن سر اگر است است الاموقوف بر اجازت ست او را طلبیده بعد ملاحظه خوبی ظاهر و طیفش
محبوب طالب وانه فرماید سوال می معدن خلایق مخزن شفاق شنیده ام که یکی از دوستان
آن فیض رسان خطی بعبارت شیرین و مضامین گلین بفرقه نگین نوشته است اگر است شد از منموش
از هم آگاه گردان جواب ای با مقاب سپهر کنت آفتاب جج شمس حقیقت درین ایام عشرت نجام

[illegible][illegible]

میدشتم لکن حالا باعث مانع شدن غریبان خود علیحدہ کردن نمیتوانم سوال می والا جہ محبت
و سنگاہ را و عنایت این باب شرح الفت و کشتہ شمشیر محبت در دہجوری و شداید و دوری لایحضر
نماید زبان جز این رباعی کاری ندارد رباعی از بحر تو تا چہ من را بگریم + خونین بکار جہت
دیدار بگریم + شتر است کہ گروست و ہر دہ من صلت + در پیش تو بس نبدم و بسیار بگریم +
و توانی قدر تغافل را و مینا نمیدانم کہ المکتوب نصف الملاقات از ان یاد و شاکہ میکنی محبتش
چہیت جواب می کشش از ان باب الفت و ای میخوار میخانہ ہودت زا و عنایتیم من ہم زبانہ فرق
بگردان فرق چہرہ ای بی آب بیتاب بقیر میباشم و آتش مفارقت و ان مثل لالہ خونین بیالہ بلکہ
او یک من جہت سیدارم بیت لالہ یک طغ بدل را و د عالم داندہ من و صدورن عبد نام
و کشش من نیست + و نوک قلم مد عارقم تحریر مضمون فراق زبان بجز میکشاید زبان فصیح البیان شرح
اشتیاق از کار می افتد بیت نچندان از و وارم کہ صفتش در بیان آید + اگر صد نامہ بنویسم حکایت
بیش از ان آید + ہذا بار سال مکتوب متعذر باشم سوال می و ایانت و امانت پناہ روز قطعه
عطوفت نامہ محبت شمامہ و رسالہ آقای متضمن ہر یافت حال مقدمہ دارہ عدالت و یونانی زبانہ
باین مضمون کہ از اہلکار من وید و مقدمہ دریافت نمودہ مطلع سازد رزم حشم و وصول گردیدہ گو
رویدار شہیت جواب حاشی نیست کہ ویروز مقدمہ مذکور و بکار شدہ بود و گرا بحث غیر جاری
وکیل فریق ثنائی ملتوی ماندہ حضرت من اینج ب شد چرا کہ فیصلہ نظیرہ از بدہ کلکتہ طلب شدہ بود
امروز بدتہم رسیدہ و بمقدمہ نہ انہایت سفید نظرم آید آئیدہ دیدہ باید کہ از خوشی نرود چہرہ
غیمایہ سوال می و سنگیزہ زانندگان ای مدوکار عاجزان نیو لا ضرورت مشک خاک اصبح آودید با
وارم و بہ تجویزش نہایت حیران پریشان گشتم تا ہم بدتہم رسیدہ باعث عدم و ستیالیش نزد چہی ستیا
بفرمایش مشک نیاز نامہ ہارسیل نمودم بلکہ از یک وجہ آدلا لا اقصی بدن نہ آمدن و ساو
از ان مہربان سراپا لطف احسان ستیالیش ممکن است جواب گنگ را می نرم محبت شہقت
فرق و قوت امروز تا جہای نافہای مشکبای فروختن نزد فقیر سراپا تصدیق و رہ بود و بشین

[illegible]

امر فرستیده ام که بسیر کار آن یار و فادار حمده مخطوط نویسی خالصیت اندک تلاش یک کس نشستی
 باستماع بمعنی اراده دارم که قطعه عرضی عبارت نگین بسیر کار تو ترسیل دارم رای تو ان عقل من
 قولست درین باب صلاح تو چیست جواب چه میگویم درین امر توقف را اندر بندن تعجیل عرضی
 ترسیل از دو مار هم هر قدر که دسترس بسیر کار من است کمر سعی بکار تو خواهم بست یقین این فضل است
 که سعی من ضایع نخواهد رفت سوال غریز او در ذریعۀ سهله نشستی محتاج مبلغ سه پیوسته می بندد
 در و شد و بنده می گانند که این سه پیوسته حواله سپهر من کرده خواهند گفت که ازین و پیوسته بینی
 خریدۀ بفرستند و قدر از آن بگویند مضایقه نیست از وزن آنچه که فرستد و مطلع سازند و پیوسته خواهند
 و خریدۀ خواهند فرستاد جواب در فرار و پیوسته خود شیرینی خریدۀ ترسیل و ششم و پیوسته ستند یار
 و بند سوال در این من بتیاریخ ششم شهر ربیع الاول قطعه عنایت نامه بطلب مبلغ و در شد و شد
 رو پیوسته حضور عمومی من رو یافته است لهذا اراده کمال دارم که رو پیوسته ترسیل نمایم الا آدم معتبر
 نمی بینم که از دست او ابلاغ سازم درین امر چه کنم جواب شفیقا اگر آدم وایت و ایستد نمی آید پس بیل
 بنده می ترسیل نمودن این سوال قبله من قطعه سرفراز نامه از حضور حجتا دارم و دولته مشعر بطلب خاکسار
 بحالت انتظار اصدرا یافته معزز و سرفراز ساخته انوقت که نوروزی میسر میگردد و در جوابش خبر بگشاید
 جواب بنویسد که من یکی از تابعداران والا اقتدار ام و حاضر شدیم غرضی نیست الا باعث امانت
 بارش متعذر ام اگر خواسته خدایت بماه سر حاضر خدمت شریف خواهم شد سوال بر فرستد
 قطعه خط مرسله غرضم میان معظم سلک الله تعالی باین عبارت در و شد که بحمدش تا این زبان
 بحسب وجه قرین خیریت هستم و خوابان خیریت بر ضعیف و کبیر آنجا و اینجا از حضرت قادر قیوم می باشم
 و درین روزها از عنایت خان صاحب بعدۀ امانت سرفراز شده صرف اوقات بینام و فرتن و دیات
 بعد از شکی سوار می خلی تکلیف میگویم ازین و میگویم که بیکر اسب پیما الا کن منجا یافته نمیشود اگر در آنجا
 میسر آید خریدۀ روانه فرمایند و هر بنا حسب ریش تلاشی گشتم الان میاتم و در بزبانی میان مضایقه
 نشسته اند که بسیر کار آن آوج فرستاده علمای گی او را در فی حقیقت قصد فروختن و ازین جواب

۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

برای ترشیل نمودن نزد طالع باز گرفته غنایت گرد و دین باب چهار شام شود جواب آن را
میگویم و از گرفته میدهم سوال ویروز بازار رفتم و دیدم که بر دوکان شمیری فروشان شلغم
بسیار خواستم که خریدی سازم همانوقت از مهاجر ریشا و ملاقات شد ما را از خریدن شلغم مانع شد
فرمودند که با غم شلغم بسیارست فردا برای تو فرستاده خواهد شد اما هنوز نرسیده از موجب سیر
خبر داری جواب میدارم باعث سیر شدن تخمه شلغم نرسیده انشاء الله تعالی انیوقت سیر
سوال قطعه نواز شناسم مبلغ پنجاه و پیم غنایت کرده برادر دکان تو رسیده بود جواب
رسیده بود سوال قطعه سرفراز نامه بنام بنده از سرکار والا اقتدار جناب نشی مناد و دوشده
سرفراز گردانیده و دان ارقام سفیر مانید که مبلغ بست و شش و سیاهی تو معرفت شخصی تحت
فرموده اند وصول یافتی جواب آن پانزده روپیه بست من آمده و باقی یازده و پیم معرفت
و محبت گردیده بود او بخرج خود آورده سوال مدتی گذشت که خط نوشته غریزیم عشرت علی را دیده
بود و نموده و نه مردمی از آنجا رسیدند اما ظم تعلقی دار و از تو تعالی او را هر جا که دار و بجای
انیوقت با شماع آمده که از آنجا آدمی نزد تو آمده است از نوید عافیتش پرسیده بودی جواب
در یافت کرده بودم از فضل و بخیریت اند سوال از مرست نامه سعادت شمامه غریزی ظاهر میگردد
که غریزیم بگونت لال بقبضه آره رسیده مقیم اند و چنگ در آنجا خواهند ماند اما میخواهم که بر ملاقات
روم تو هم خواهی رفت جواب انیوقت پیاده من از آنجا آمده است از و بد یافت آمده که
بسمت چیر شدند حالا رفتن لا حاصل است سوال قبل ازین شش ماه معلمی بودند و زیور
شخصی یک کس معلم میجوید بر شارب و قلیل و کثیر گاه مکرده بر چنگه با آنجا قبول سازند دنیا چه میگویند
جواب حالا از او فتن بکائن ارم ازین و معتد دارم سوال از خط مرست خط پس من وضع میشود
که یک عدد و شش نفره برادر خود فرستاده اند لکن بدینجا نرسیده اند و آورنده او را چه کرد
جواب میدارم شخصیکه آمد و از غفلت او و آدمی بر دو سوال می مشفق در آن مقرر جان نماند
دین فرما باعث بیکاری حالتیکه دارم تکلیفیکه می بردارم شرح آن با طالع بیان آوردن نمی توانم

[illegible]

سعادت آثار الله الغفار بعد دعا ترقی عمر و علم و توفیق تحصیل علم و فتح باد و دیگر را بدو غفر الله
 سلام الله الابرار بعد دعای جمیع غلط طاهر و سوال قطعه خطه قومی پنجم حسب احوال مبلغ
 دو صد و بیست و پنج و پیر برای خرید یک بخت و و شمال رنگ بنبر در سله و وقتی رسید بر حالات مندر
 اگر کار و اندیشه و و شمال فتنه شش بسیار تلاش کردم الان فتنم امر و فرستیدم که و شش افکار و مگو
 جواب نیست سوال حضرت سدا قطعه عطف نامه محبت شمامه محرره دوم شهر رمضان المعظم
 فرستاده کی از شفقتم چه و وصول فروخته بمطالعه و مست گوناگون حاصل گشته و به آخر جوش
 کاغذ یک بهر جویم الایافته نیشو اگر حضور آن شفقت فرما باشد قدر عنایت گرد و جواب
 شفقتهای تاریخ دوم شهر شوال شخصی را برای آوردن کاغذ شش فرستاده ام اگر خواهی خدمت بکنم
 میرسد بعد آتش حسرت آن شفیق بلکه زیاده ازان خواهم داد و سوال بتیان حکیم ماه و فقیه
 قطعه خطه بعد دست لاله هماره پیر شاد و بدست آدمی روانه کرده ام باشد که رسیده کاشف مدعا
 گردیده باشد الا هنوز جوش نرسیده و بهش میدانی جواب نمیدهم سوال از چک بالانفر
 ملاقات نیشد ازین رو تعلق خاطر میدهم شکر خداست که است که امر و ملاقات گشت موجب
 عدم حاضری چه بود و جواب خبر عدم فرصت و دیگر چه بود سوال عمومی تو بقضیه منیر رسید
 حلیل اندر پروردگار شفا بخشد و از شما اسپ طلبیده اند و این امر چه بگویند جواب بنویسید
 بیت فتن نمی تواند بر یک تشریف آرد سوال نسخه سکندر نامه با شرح طلبیده بودم چرا عناه
 نگردی جواب در اینجا تلاش نموده بودم الایافته نشد امر و بشهر میروم و آجا جوشش کرده
 خواهد شد بشرط و استیانی تمام فرستاد سوال ویر و از حضور کی از شفقتم قطعه شفقت نامه این
 عبارت اصدار یافت که سپرم در کاره آتش زده ضایع ساخت مالک و از من عرض می طلبید
 بعد و شش درین موضع از من عرض و نش شدن نمیتواند و خود متکا من خط گشت که بجانه انمبر
 کاغذ بسیار است ازان یک عنایت گرد و یاد و چه نوشته آید هر ازان و حسن تحقیق بسیار بود
 الا باعث عدم توفیق من بر سیکه خواست ریو کار کرده و میباید آن بعد از آن تمام از یک یاد باشد

این توفیق
 بعد از این
 در وقت
 غایت
 این
 شش
 شده
 فرست
 میباید
 در آن
 گزارد
 و خانه
 و عطف
 که در
 و اکثر
 بران
 آیند
 ۱۲

که تا این زمان او قایم بصحت و شفا میگردید و صحت سلامتی آن نجیب حسابدگار پیش از این معلوم
و دیگر میر صاحب لنوار دوستان شفیق مخلصان الا مقام مقبول خاص و عام و هم شفا بقدر رسد
حصول ملاقات بجهت آیات که بیان آن طولی دارد و لهذا سینه غامه باز داشته بمیدان بیان حالات
که حالات اینجا زمان تحریر این نامه بهرامقرون بحدوست ساعی شگفتگی غنچه خاطر عاقلان نقل میر
ریاض مودت و تحکیم دگستان لفت لیل منار حضرت آفریده نزار بهارست و دیگر یار و یار
محبوران توجه فرمای بجال مستندان انیس مجبان سدا بعد سلام نیاز التیام و تمنائی بیدار گوی که
مایه سرور و کامرانی است مشهور و مشفق پیر انموده میاید مخلص این گام تر قیام قیام نیاز بخیریت
عافیت و قافیه و سر نموده ترقی جاوید شست آن لاد حجت بزرگوار بلفت خواهان بدیانت و دیگر شفق و
توجه فرمای و دوستان و لطفه بعد گذارش سلام و نیاز و شوق ملاقات بجهت سلامت و تکمیل که دیگر خافنا
طراوت بخش چمن تاد و نصارت افزای گلشن و افراده و محبت بعد اظهار رسد موصالت سرایان و اوقات
منیر و فتح و انیس باد و دیگر بعد ن مودت نزار لفت که مفرمای مخلص و شفی بخش و دوستان سلامت
بعد سلام سنت الاسلام و پس از آن رسد و حصول اتصال اتصال نهم زبان چشمه جود و الاحسان مشهور و محبت
پیر باد القاب و آب بزرگان بکوچکان می گازد سرور جان تا توان و یکدیگر دل سوزان
سلام الله تعالی بعد از دعوات ترقی و درجات و حصول ارواح بر ضمیر مجمع سعادت کشف با وجود
که با همه بخیریت و شفا می گردید و عند آن حمید و خصال حضرت الانزال و دیگر عزیز تر نیز سعادت
توان آن سائش و آن هم جان سلمه الله الرحمن بعد از دعوی و افی و شهادت و دیده بوس و دعا و ترقی و
و توفیق حسنت مشهور خاطر سعادت و خایر باد که بفضل تعالی تا تحریر این نجای میریت است و نور شد
ان عزیز و دیگر خرد و بزرگ نجای خود و دیگر نور بصیرت جگر عزیزان عزیزم میان عبدالرحمن
سلام الله استعان بعد دعوات و ترقی حیات مطالعه خاطر سعادت تا شرب که خیریت نجای میریت
خود و تصور سازند و دیگر سعادت نهاد میان شما و سلمه الله بعد از دعوی و افی و شهادت و دیده بوس و دعا و ترقی و
روح و دان من با توان سلمه بعد سلام مسنون دعوات ترقی و توفیق مشهور باد و دیگر بر خود و از حمید و شفا

[illegible]

اندر در کمال افت خدایت حال این قص نظر اندازد و غلطی ما جزا بر سر این آشنائی بحر معانی نیارند
 سوال بنده نواز برای کاری بخصو^ل اللع النور حاضر شده ام اگر حکم باشد ضرورت خودم عرض این ام
 جواب غریب گویدم ضرورتست بانجام و از جان من حاضر ام سوال ضرورت من نیست که را و
 نوشتن خطوط بنات بزرگان نوازش فرمایم ام الا رضا بطه القاب و الشان گاهیم امیدوارم که تا بعد از
 از طر^ح تحریر او آگاه فرمایند جواب شنو خوشم میگویم القاب آداب کو چکان بزرگان بنویسند
 قبله او جهان کعبه جاودان دام اقبال پس از آداب تسلیمات که فریضه سعادت کو منین و فتح دارین است
 معروض بخصو^ل خوشمید نمودم و میگرد که خاکساز عنایات پروردگار بصحت و عافیت مانده می فرماید و
 بدرگاه خدیجه صبح و شش خوابان میباشند و بیکر قبله ارباب فضایل و کعبه صحاب فو^ض ال دام الله فضلكم
 کمترین عقیدت کیشش ویت اندیش تسلیمات خادمه و قواعد کورنشات غلامانه بجا آورده معروض بخصو^ل
 بر نور میسازد که تا بعد از زنده مانده نوید عافیت آن سیرا کرامت چون بهیبا و بیکر قبله حاجان کونین و کعبه
 دارین نام اقبال و افضاله تقییم مرام کونش تسلیم که طریقه فدویان عقیدت اندیشان بر و خد معروض بخصو^ل
 ملازمان عالی مقام میگرد که حقرا بنال تحریر بحفظ و امانت بر روده خوابان عافیت آن معروض بخصو^ل
 دیگر شسته صاحب کعبه من ام طله بعد تسلیمات معروض است و بیکر شیشه صاحب فیضان ام شسته و شسته
 بعد تقدیم با تقدیم علیا تمسک و بیکر سیر صاحب من بن طله بعد گذارش تسلیمات واجب علیها معروض
 آنکه و بیکر مولود فیضا و الا و دودمان بلند مکان ام جلالت بعد گذارش تسلیم تعظیم و بعد اظهار تمنای حصول
 ایمان ملازمت شرافت تو امان عرض میگرد و سوال والا با ایشیت پناها حاجتیکه شتیم از نظر کرم
 آن کرم از آن فراز گزشتیم حالا متصدع خدمت شریف است که ما از رضا بطه القاب و الشان کو فرمایند
 و غزاین هم آگاه فرموده شود و بیاب بیکر میگرد و جوابی بر خود در سعادت شمار و هم میگویم باید و
 القاب آداب دوستان بمشفقان و بیکر مفرمایان بنویسند معطر سازشما
 دوستان مجموعه اشفاق فراوان گل گلزار دولت و سر خوشتر شریفان است و شفا فاکر و هم بعد ابلع کلمه
 سلام و برابر هوای شایض صلال آن جمع کمال کشوف خمیر عافیت تخیر نموده می آید الحمد لله و المنه

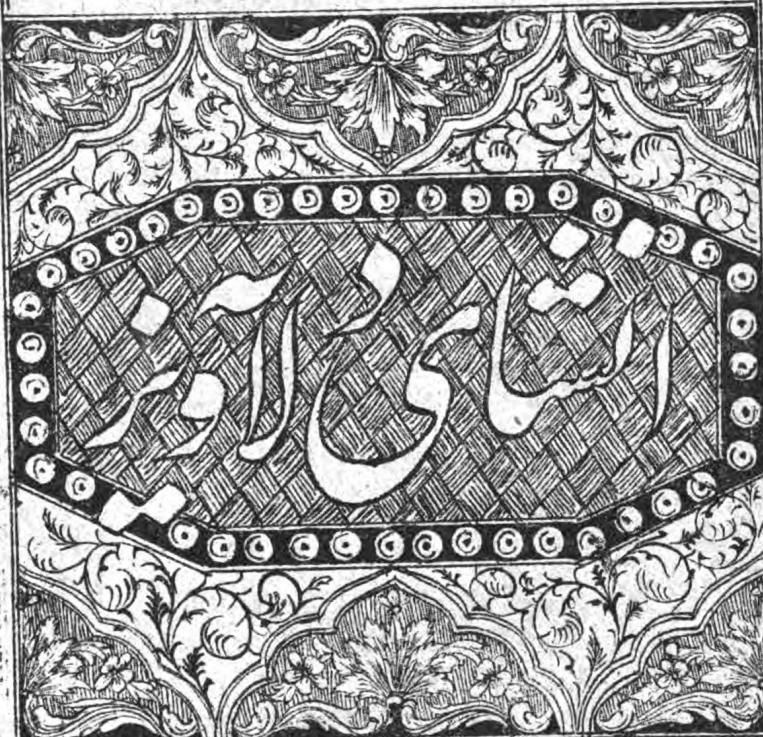

بہ صنّاع مکین و مسکا فضل خلا میر و ام جلشانہ

اشامی بلاغت آگین صحت قرین بطرز جدید نوی در رنگ خط و طبعی اسرار بجزاف ادائیکہ بر موم

از تصنیفات رنگ پر و از پیکر مخموری صفا و قار و تیز مولوی بانمیز حیاتی قصیدہ صانع شاہ

در طبع نامی منشی نو کشتہ طبع من مطبوع جہان گز

اطلاع

اس طبع میں علم و فن کی کتب موجود ہیں شائقین کو فہرست مطول سے جو علیحدہ موجود ہے اور درخواست کر سکتے ہیں
اس کتاب سے معلوم ہو سکتا ہے کہ قیمت اس سال میں نہایت ارزان مقرر ہوئی ہے صرف کتب زبان فارسی
درس مبتدیان و مثلاً وغیرہ و کچھ کتابیں اخلاق و معظمت و تصوف کی کتابیں فارسی ذیل میں
درج کرتے ہیں شائقین ملاحظہ فرما کر ہر وہافی اور بٹھاویں۔

کتب زبان فارسی درس مبتدیان و مثلاً وغیرہ

الضیاء انشاور و لکشا۔ مصنفہ بنت
شیخ محمد صاحب بقلم حل۔
دستور المکتوبات۔
انشائے سجاد مجسم۔ مصنفہ مولو
امانت علی صاحب۔
انشائے فائز مولوی محمد اکرم صاحب
مخلص فائز مطبوعہ مطبع نظامی۔
انشائے فیض سان۔
رقعات بیدل۔ تصنیف مرزا بیدل۔
فیاض و بہستان۔ مصنفہ منشی ولایت حسین
خان صاحب۔
مظہر العجائب۔ مصنفہ مرزا قسطل
فن انشایہ و ازی میں۔
انشائے خلیفہ۔ مصنفہ خلیفہ
شاہ محمد صاحب تنوخی۔
انشائے تیسرے منشی کالی راہی صاحب تکملہ تیسرے
انشائے فائز مولوی محمد شہور انشا ہے۔
رقعات عالمگیری۔
رقعات قسطل۔ مصنفہ مرزا محمد قسطل۔
انشائے منیر۔ مصنفہ منیر لاہوری۔
کلیات سبب۔ نشر مرزا غالب بیچ آہنگ
دستنبیو۔ مرزا نور۔
ابوالفضل ہر سہ وقت۔ مولو
ہادی علی نقوی نے محنت کیا۔

کریم۔ از تصنیفات شیخ سعدی رح
کریم صاحب۔ قلم علی بیچ احمد ابیجاو
منشی کا لکیر شاہ مولو
انشاور و لاویز۔ مرتلازم شطرنج از مولوی
عبدالعزیز صاحب۔
رقعات عزیزری۔ مصنفہ انیس
دریکتا شرح کریم۔ مصنفہ حافظ
محمد نذیر صاحب۔
بندگی نامہ۔ بطور ترجمہ تبصرہ
کنہی لال صاحب۔
کریم حسیما۔ ترجمہ ہے کریم کا ایسا
ہو وزن ہیں۔
ما مقیمان فارسی۔ تصنیف شاہ
علاء الدین اودھی۔
ما مقیمان اردو۔ کنہی لال صاحب نے
اردو میں ترجمہ کیا۔
مجھ و نامہ۔ مصنفہ غفری شہو کتاب ہے۔
قافنامہ۔ چراغ نامہ فن سبب اطفال میں۔
عجلائی نامہ۔ تصنیف شیخ شاہ محمد
غفری لالیہ۔
صفوۃ المصادر۔ عرف آدم نامہ
مشہور کتاب ہے۔
انشاور و لکشا۔ مصنفہ بنت
شیخ محمد صاحب۔

عمو صنّاع مکین و مکان فضل خدای و جم جلسانه

انتهای بلاغت کین صحت قرین بطرز جدید نوی در سنگ خط و لویی بساطت بیافا داد نگار معلوم

از تصنیفات رنگ بر و از یکدیگر بخوبی جدا و قابل تمیز مولوی عبد الغفر رحمت الله علیه تصنیف کرده و مخلص شایان

در طبع نامی نشی نوکشو طبع من مطوع جهان گرد

Inshā-i-dilāwaz.

49 D 134

~~49 D 134~~

Indian Institute, Oxford.

The Lucknow Sparks Library.

Presented

by

Munshi Aewul Kishore.

